

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYBRANÉ ASPEKTY MAJETKOVÉ A NÁSILNÉ
TRESTNÉ ČINNOSTI S TERITORIÁLNÍM ZAMĚŘENÍM
NA MĚSTO PŘÍBRAM**

Autor práce:	Barbora Lundáková
Studijní obor:	Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia:	Prezenční
Vedoucí práce:	JUDr. Jan Bouchal
Katedra:	Právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Janu Bouchalovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

LUNDÁKOVÁ, B. *Vybrané aspekty majetkové a násilné trestné činnosti s teritoriálním zaměřením na město Příbram: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2013. 65 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jan Bouchal.

Klíčová slova: krádež, loupež, majetková trestná činnost, násilná trestná činnost, vyšetřování.

Bakalářská práce se zabývá majetkovou a násilnou trestnou činností se zaměřením na dvě formy protiprávního jednání uvedené v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. v ustanovení dle § 173 a § 205.

Práce je rozdělena na dvě části, tj. teoretickou část a praktickou část. Teoretická část se okrajově zabývá historií těchto dvou forem protiprávního jednání, a jak se v jednotlivých zákonech měnily. Dále bakalářská práce vysvětluje základní pojmy o majetkové a násilné trestné činnosti, kde poté dochází k zaměření na krádež § 205 a loupež § 173 a jejich skutkovou podstatu. Vzhledem k tomu, že krádež § 205 může být jak trestný čin, tak přešůpek, je u ní popsána i správněprávní forma. V praktické části práce je použit polořizený rozhovor s příslušníkem Policie ČR z územního odboru města Příbram, z důvodu zjištění vyšetřování těchto dvou forem protiprávního jednání v praxi. Stěžejní je analýza statistických údajů o výskytu této trestné činnosti na Příbramsku za období 4 let. Závěrem bakalářské práce bude nástin preventivního opatření pro nejrizikovější lokalitu města Příbram, kde často dochází k trestné činnosti.

ABSTRACT

LUNDÁKOVÁ, B. *Selected Aspects of Property and Violent Crime with a Focus on the City Pribram: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2013. 65 p. Supervisor: JUDr. Jan Bouchal.

Key words: investigation, property crime, robbery, theft, violent crime.

Bachelor thesis deals with crimes related to property and violent crime, focusing on two forms of infringement codes, mentioned in the Criminal Code number 40/2009 Collection of Laws in the provisions of Section 205 and of Section 173.

The work is divided in two parts, i.e. theoretical part and practical part. The theoretical part deals mostly with the history of these two forms of infringement and how they have been modified in the individual laws. Furthermore this thesis explains basic concepts of crimes related to property and violent crime, where is thereafter it is focused on the theft mentioned in Section 205 and robbery mentioned in Section 173 and their facts of crime acts. Considering that theft act mentioned in Section 205 can be either criminal act or offence, it is also described in the form of administrative law. In the practical part thesis, it uses partially controlled interview with a member of Police Force of the CZ in city of Pribram, in order to investigate these two forms of infringement in practice. Fundamental part is the analysis of statistical data on the incidence of such crime acts in the city of Pribram over a period of 4 years. Conclusion of the bachelor thesis will outline the preventive measure for the riskiest area of the city of Pribram, prone to crime.

OBSAH

Úvod.....	7
1 Cíle a metodika bakalářské práce	9
2 Historický vývoj majetkové a násilné trestné činnosti	11
2.1 Vývoj trestního práva hmotného	11
2.2 Majetkové a násilné trestné činy z historického hlediska	12
3 Charakteristika majetkové TČ se zaměřením na § 205	15
3.1 Obecná charakteristika majetkové TČ	15
3.2 Krádež dle § 205.....	19
3.2.1 Trestný čin krádeže a jeho skutková podstata.....	21
3.2.2 Krádež jako přestupek.....	23
4 Charakteristika násilné TČ se zaměřením na § 173	26
4.1 Obecná charakteristika násilné TČ.....	26
4.2 Loupež dle § 173	29
4.2.1 Skutková podstata loupeže.....	30
4.2.2 Vývojová stádia loupeže	32
5 Vyšetřování loupeže § 173 a krádeže § 205	34
5.1 Vyšetřování loupeže dle § 173	36
5.2 Vyšetřování krádeže dle § 205	38
5.3 Polořízený rozhovor s příslušníkem Policie ČR.....	40
5.3.1 Průběh vyšetřování krádeže vloupáním např. do vozidla	40
5.3.2 Průběh vyšetřování loupeže např. loupežné přepadení	41
6 Analýza a rozbor kvantitativních údajů a vyhodnocení	43
6.1 Kriminalita na Příbramsku za rok 2009	43
6.2 Kriminalita na Příbramsku za rok 2010	45
6.3 Kriminalita na Příbramsku za rok 2011	48
6.4 Kriminalita na Příbramsku za rok 2012	51
6.5 Celkové srovnání let 2009 - 2012.....	54
Závěr.....	56
Seznam použitých zdrojů	59
Seznam tabulek a grafů	62
Přílohy	63

Úvod

Téma bakalářské práce „Vybrané aspekty majetkové a násilné trestné činnosti s teritoriálním zaměřením na město Příbram“ je zvoleno z důvodu, že zmiňovaná problematika je velice aktuální jak ve městě samotném, tak i v dalších regionech. Bakalářská práce bude hlavně zaměřena na dvě formy protiprávního jednání uvedené v § 173 a § 205 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Za poslední dobu se tyto dvě protiprávní formy jednání v Příbrami velmi rozmohly a týkají se všech lidí, kteří ve městě Příbram bydlí. Ať už to jsou drobné krádeže v obchodech, vykrádání aut nebo okrádání lidí v temných uličkách a zákoutích města.

Násilné trestné činy jsou podskupinou trestných činů a vyžadují užití násilí. Objektem trestných činů proti majetku jsou vztahy k majetku. Pojem majetek je širší než pojem věc.

Loupež, spadající pod hlavu II., kde jsou trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, je uvedena v § 173 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., který ve svém prvním odstavci stanovuje: „kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.“¹ Během několika posledních let se tento druh kriminality hodně rozmohl. Osoby, které se nachází na okraji společnosti, často preferují použití násilí a bezprostředních pohrůžek jako jednoho z prostředků k dosažení vlastního obohacení. Poškození, kteří se obávají o své zdraví nebo dokonce o život, snadno podléhají požadavkům pachatele. Intenzita tohoto útoku nemusí být nikterak vysoká a dosažení pachatelova cíle je tedy lehce splnitelné, a to hlavně u loupeží, které jsou páchany na osobách ve velkoměstech mezi lidmi nebo v temných uličkách. Nutno zmínit, že za poslední dobu se společnost stala sobeckou a neochotnou poskytnout pomoc druhým. Za poslední roky se zvýšil i počet loupežných přepadení peněžních institucí a objektů. Takový druh loupeže je ovšem náročnější a potřebuje lepší připravenost pachatelů. Při prověřování loupeže policejním orgánem je potřeba využívat všech metod a prostředků, které nabízí současná technika a moderní věda.²

Majetkové trestné činy jsou taktéž velmi rozšířené a za poslední dobu tvoří značnou část spáchané kriminality. Majetková trestná činnost je převážně charakterizována krádeží, ale spadají sem i další trestné činy.

¹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 392.

² INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI. *Výzkum trestného činu loupeže v Praze* [online]. 2005 [cit. 3. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.ok.cz/iksp/docs/319.pdf>>.

Krádež, nalézající se pod hlavou V., jako trestné činy proti majetku, je uvedena v § 205 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., který ve svém prvním odstavci uvádí: „kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou, b) čin spáchá vloupáním, c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí, d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“³ Předmětem útoku, stejně jako u loupeže, je cizí věc. Krádež může být provedena pouze na věci movité, ale trestní zákoník nikde ve svém ustanovení nerozvádí, kdy se jedná o věc movitou a nemovitou. I tento druh trestné činnosti se v naší společnosti, stejně jako loupež, hodně rozšířil. Na krádež můžeme nahlížet ze dvou pohledů. Pokud vznikne škoda pouze nepatná, tj. do 4 999 Kč, jedná se pouze o přestupek, který se bude posuzovat podle zákona o přestupcích. Pokud vznikne škoda větší než 5 000 Kč, bude se jednat o trestný čin, který bude posuzován podle trestního zákoníku. Dojde tedy ke srovnání krádeže z trestněprávního a správněprávního hlediska.

Bakalářská práce vychází z trestního zákoníku, zákona o přestupcích, a dále z odborné literatury a informací z odborných internetových serverů.

---

³ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 399.

1 Cíle a metodika bakalářské práce

Bakalářská práce má dva cíle. Hlavním cílem je zmapování výskytu trestné činnosti dle §173 loupež a §205 krádež, a to uvnitř vytyčeného teritoria, za určité časové období a to od roku 2009 do roku 2012. Druhým cílem je návrh preventivního opatření, hlavně pro nejrizikovější lokalitu v Příbrami, kde se nejčastěji vyskytují tyto dvě formy protiprávního jednání, např. zavést v dané lokalitě kamerový systém, zlepšit veřejné osvětlení nebo zvýšit v těchto místech hlídky městské policie či Policie ČR aj.

Hlavními metodami, které při tvorbě práce použijeme, jsou analýza a rozbor kvantitativní údajů z oficiálních statistik trestné činnosti a položený rozhovor s příslušníkem Policie ČR z územního odboru Příbram.

V úvodní části bakalářské práce bude proveden historický náhled na vývoj trestního práva hmotného. Vzhledem k tomu, že je historie brána pouze okrajově, budou v této části uvedeny pouze základní zákony, konkrétně od roku 1852. Začne se tedy říšským zákonem č. 117 z roku 1852 a na něj budou navázány další zákony. Poté se historie zaměří na § 205 a § 173 a na to, jak se měnily v jednotlivých zákonech.

V dalších dvou částech bakalářské práce budou obecně vymezeny pojmy: násilná trestná činnost a majetková trestná činnost a bude provedeno rozdělení příslušných trestných činů, které patří pod tyto skupiny. Detailní pozornost bude hlavně věnována dvěma formám protiprávního jednání, a to § 205 a § 173. Bude rozvedena jejich skutková podstata, do které patří: objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka. Jelikož může být krádež trestným činem, ale i přestupkem, zaměříme se na rozbor a srovnání trestněprávních a správněprávních souvislostí tohoto činu.

Praktická část bakalářské práce bude věnována přímo metodám vyšetřování daných trestných činů. Zde bude stěžejní částí položený rozhovor s příslušníkem Policie ČR, a to z územního odboru Příbram. Tato forma je zvolena zejména s důrazem na získání informací o vyšetřování dvou forem protiprávního jednání z praxe.

V závěrečné části bude provedena komplexní analýza kvantitativních údajů od roku 2009 do roku 2012. Veškeré stěžejní výsledky budou zpracovány kvůli přehlednosti do grafů a tabulek. Součástí práce bude i návrh preventivního opatření pro nejrizikovější lokalitu v Příbrami, a to na základě informací, které budou zjištěny od příslušníka Policie ČR z územního odboru Příbram.

Výchozí hypotézy, které se vážou k bakalářské práci, můžeme formulovat takto:

- 1) předpoklad, že majetková trestná činnost na Příbramsku stoupá a naopak předpoklad, že násilná trestná činnost na Příbramsku klesá,

- 2) předpoklad, že nejvíce rozšířená je na Příbramsku krádež prostá,
- 3) předpoklad, že recidivisté páchají více trestných činů než mladiství.

2 Historický vývoj majetkové a násilné trestné činnosti

2.1 Vývoj trestního práva hmotného

Trestní právo hmotné bylo v určité podobě známo již ve starověku. Piliřem rakouského hmotného práva se stal trestní zákon o zločinech, přečinech a přestupcích ze dne 27. května 1852, říšský zákon, patentem číslo 117. Říšský zákon nabyl účinnosti dne 1. září 1852. Tímto říšským zákonem z roku 1852 došlo ke sjednocení trestního práva na celém území rakouského císařství. Říšský zákoník se skládal ze dvou částí. V části první byly obsaženy zločiny a v druhé části se pojednávalo o přestupcích. Zákon obsahoval kromě uvozovacího patentu, což činilo 9 článků, dva díly. Díl I. měl XXVII hlav, díl II. pouze XIV hlav.⁴

Dne 28. října 1918 vyhlásil Národní výbor Zákon o zřízení samostatného státu československého. Po vzniku Československa bylo recepční normou z roku 1918 zákona č. 11/1918 ve článku 2 stanoveno, že „veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají prozatím v platnosti.“⁵ Říšský zákon z roku 1852 se tedy stal piliřem trestního práva i pro Československo. I když tento zákon prošel celou řadou novelizací a v průběhu let byl doplněn o několik předpisů, tak k ukončení jeho platnosti došlo až v polovině 20. století, a to trestním zákonem č. 86 z roku 1950.⁶

Národní shromáždění Republiky československé se usneslo dne 12. července roku 1950 na zákoně č. 86 z téhož roku. Úpravou zde prošel trestný čin, podobně jako v dalších státech socialistického bloku, kdy se přešlo z jeho formálního pojetí na pojetí materiální.⁷ Pojem pro samotný trestný čin máme uvedený v hlavě II. § 2 a zní takto: „trestným činem je jen takové pro společnost nebezpečné jednání, jehož výsledek uvedený v zákoně pachatel zavinil.“⁸ I tento zákon byl rozdělen na obecnou část a zvláštní část. Obecná část obsahovala VII hlav a část zvláštní byla rozdělena do X hlav. Při hodnocení tohoto trestního zákona se můžeme setkat i s názorem

---

⁴ RAKOUSKO UHERSKO. Zákon č. 117 z roku 1852 o zločinech, přečinech a přestupcích [online]. 2005 [cit. 15. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.kakanien.info/Show.aspx?ID=1661>>.

⁵ ČESKO. Zákon č. 11 ze dne 28. října 1918 o zřízení samostatného státu československého [online]. 2005 [cit. 15. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://spscp.prf.cuni.cz/lex/11-18.htm>>.

⁶ GRIVNA, T. Trestní právo. In Bobek, M., Molek, P., Šimíček, V. (eds.) *Komunistické právo v Československu, kapitoly z dějin bezpráví* [online]. 2009 [cit. 15. 11. 2012, s. 559]. Dostupné z WWW: <http://www.komunistickepravo.cz/kapitoly/19_553-581_komunistickepravo-cz_Grivna_Trestni-pravo.pdf>.

⁷ GRIVNA, T. Trestní právo. In Bobek, M., Molek, P., Šimíček, V. (eds.) *Komunistické právo v Československu, kapitoly z dějin bezpráví* [online]. 2009 [cit. 15. 11. 2012, s. 562]. Dostupné z WWW: <http://www.komunistickepravo.cz/kapitoly/19_553-581_komunistickepravo-cz_Grivna_Trestni-pravo.pdf> .

⁸ ČESKO. Zákon č. 86 ze dne 18. Července 1950 trestní zákon. In *Sbírka zákonů, republiky Československé*. 1950, částka 39, s. 1.

reprezentovaným profesorkou D. Císařovou, podle níž nebyl vliv sovětského vzoru na československé trestní právo až tak velký, jak by se mohlo jen z oficiálních proklamací zdát.⁹

Tato původní úprava trestního zákona z roku 1950 se do jisté míry stala podkladem pro nový trestní zákon, který byl připraven již v polovině roku 1961. Opět byl přijat Národním shromážděním ČSSR dne 29. listopadu roku 1961 a byl publikován pod číslem 140/1961 Sb. Účinnosti nabyl dne 1. ledna 1962 a rozděloval se na obecnou a zvláštní část. U obecné části nastala změna jen v § 1 definující účel trestního zákona.¹⁰ Zvláštní část se nově začala rozčleňovat na XII hlav. Posloupnost jednotlivých hlav opět vyjadřovala přednost trestněprávní ochrany státu a společnosti před ochranou práv jednotlivce.¹¹ Zákon č. 140/1961 Sb. platí po řadě novelizací až do dnešní doby.

2.2 Majetkové a násilné trestné činy z historického hlediska

V říšském zákoně z roku 1852 byla krádež zařazena do hlavy XXI. a skutková podstata byla uvedena v § 171 v tomto znění: „kdo pro svůj užitek cizí movitou věc z držení někoho jiného bez jeho přivolení odejme, dopustí se krádeže.“¹² Zákon také stanovuje okolnosti, kdy se krádež stává zločinem vyplývajícím z § 172: „krádež stává se zločinem buď podle částky, nebo z povahy činu, nebo z vlastnosti věci odňaté, nebo z vlastnosti pachatelovy.“¹³ Částka, kdy se krádež stává zločinem, musí převyšovat 2 000 Kčs. Cena by se neměla počítat podle toho, jaký má zloděj z loupeže užitek, ale podle škody okradeného.¹⁴ Postih za takovéto jednání byl upraven v § 178 až do § 180 zákona č. 117/1852.

V následujícím zákoně č. 86/1950 Sb. jsou trestné činy majetkové uvedeny v hlavě VIII. Objevují se nám tady takové trestné činy, jako jsou například: rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev § 245, zpronevěra § 248, podvod § 249, podílnictví § 250, lichva § 252, poškození cizí věci § 255, a tak dále. Trestný čin krádež je pod § 247 a zní: „kdo se zmocní cizí věci

⁹ KULÍK, J., a KOL. *Dějiny československého práva 1945-1989*. Praha, 2011. s. 112.

¹⁰ KULÍK, J., a KOL. *Vývoj česko-slovenského práva*. Praha, 2009. s. 408.

¹¹ KULÍK, J., a KOL. *Vývoj česko-slovenského práva*. Praha, 2009. s. 411.

¹² RAKOUSKO UHERSKO. Zákon č. 117 z roku 1852 o zločinech, přečinech a přestupcích [online]. 2005 [cit. 26. 11. 2012]. Dostupné z WWW:

<http://www.dankl.cz/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1>.

¹³ KULÍK, J., a KOL. *Vývoj česko-slovenského práva*. Praha: Linde a. s., 2009. s. 411.

¹⁴ RAKOUSKO UHERSKO. Zákon č. 117 z roku 1852 o zločinech, přečinech a přestupcích [online]. 2005 [cit. 26. 11. 2012, § 173]. Dostupné z WWW:

<http://www.dankl.cz/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1>.

v úmyslu nakládat s ní jako s vlastní, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.¹⁵ U majetkových trestných činů nás zaujme zvláštní rozlišení mezi skutkovou podstatou trestného činu rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev, za které bylo možné uložit trest odnětí svobody na 5 — 15 let (jestli byla způsobena značná škoda), a na druhé straně klasické delikty krádeže v zásadě s nižší trestní vazbou.¹⁶

V novém trestním zákoně č. 140/1961 Sb. se poprvé setkáváme s dvojitým rozdělením majetkových trestných činů, na trestné činy proti majetku v socialistickém vlastnictví a trestné činy proti majetku v jiném než socialistickém vlastnictví. Trestné činy, které směřovaly proti majetku nacházejícím se v socialistickém vlastnictví, jsou uvedeny v oddíle třetím, hlavy II. ve zvláštní části tohoto zákona. Stěžejní trestný čin je rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132. Za rozkrádání byla pokládána krádež, zpronevěra či podvod spáchané ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví.¹⁷ Až v hlavně IX., byly upravené trestné činy proti majetku, který není v socialistickém vlastnictví. Nejčastěji se především jednalo o majetek v tzv. osobním vlastnictví. Trestní zákon tu upravoval trestné činy krádeže, zpronevěry, podvodu, neoprávněného užívání cizích věcí, atd.¹⁸ V tomto trestním zákoně se trestný čin krádež nachází pod § 247 ve znění: „kdo si přivlastní cizí věc tím, že se jí zmocní, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.“¹⁹ Pokud nebylo protiprávní jednání posouzeno jako trestný čin krádeže, mohlo se toto jednání kvalifikovat jako přestupek či provinění.

Zločin loupež byla v říšském zákoně č. 117 z roku 1852 zařazena pod XII. hlavou a skutková podstata loupeže je uvedena v § 190 a zněla takto: „loupeže dopustí se ten, kdo někomu učiní násilí, aby se zmocnil jeho nebo nějaké jiné cizí věci movité, necht' násilí se stane tak, že se ublíží skutkem nebo necht' se stane jen pohrůzkou.“²⁰ Tento zákoník rozlišoval jednotlivá jednání loupeže a ukládal za ně postihy, které jsou uvedeny v § 191 až v § 196. V § 191 se uvádělo, že „již taková pohrůzka,

---

¹⁵ČESKO. Zákon č. 86 ze dne 12. Července 1950 trestní zákon. In *Sbírka zákonů republiky Československé*. 1950, částka 39, s. 249 § 247.

¹⁶ KULÍK, J., a KOL. *Dějiny československého práva 1945-1989*. Praha, 2011. s. 114.

¹⁷ KULÍK, J., a KOL. *Dějiny československého práva 1945-1989*. Praha, 2011. s. 254.

¹⁸ KULÍK, J., a KOL. *Dějiny československého práva 1945-1989*. Praha, 2011. s. 255.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 140 ze dne 29. listopadu 1961 trestní zákon. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1961, částka 65, s. 500 § 247.

²⁰ RAKOUSKO UHERKO. Zákon č. 117 z roku 1852 o zločinech, přečinech a přestupcích [online]. 2005 [cit. 26. 11. 2012, § 190]. Dostupné z WWW: <[http://www.dankl.cz/\(X\(1\)S\(ydagwqbrgdpkgzbnlxjky55\)\)/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1](http://www.dankl.cz/(X(1)S(ydagwqbrgdpkgzbnlxjky55))/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1)>.

byť se i jen od jednotlivého člověka stala a žádného účinku neměla, potrestati se má těžkým žalářem od pěti až do deseti let.“²¹

Po říšském zákoně byl schválen zákon č. 86 z roku 1850. Tady byl zločin loupeže zařazen do zvláštní části zákona pod hlavu VII. v oddíle prvním mezi trestné činy proti svobodě pod § 232 v takovémto znění: „kdo proti někomu užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě až deset let.“²²

V trestním zákoně č. 140/1961 Sb. spadala loupež opět do prvního oddílu zvláštní části mezi trestné činy proti svobodě, akorát na rozdíl od předchozího zákona, ji najdeme v hlavě VIII. v § 234 v tomto znění: „kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.“²³ Toto znění loupeže je skoro stejné s tím, které známe dnes. Odchyly najdeme pouze ve výši trestných sazeb, které oproti dnešku byly již v odstavci 1. přísnější.

---

²¹ RAKOUSKO UHERKO. Zákon č. 117 z roku 1852 o zločinech, přečinech a přestupcích [online]. 2005 [cit. 26. 11. 2012, § 191]. Dostupné z WWW:

<[http://www.dankl.cz/\(X\(1\)S\(ydagwqbrgidpkgzbnlxjky55\)\)/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1](http://www.dankl.cz/(X(1)S(ydagwqbrgidpkgzbnlxjky55))/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1)>.

²² ČESKO. Zákon č. 86 ze dne 12. Července 1950 trestní zákon. In *Sbírka zákonů republiky Československé*. 1950, částka 39, s. 35.

²³ ČESKO. Zákon č. 140 ze dne 29. listopadu 1961 trestní zákon. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1961, částka 65, s. 498 § 234.

3 Charakteristika majetkové TČ se zaměřením na § 205

3.1 Obecná charakteristika majetkové TČ

Majetková trestná činnost je z největší části charakterizovaná především krádeží. Mezi její další nejčastější formy patří ještě také podvody a zpronevěry. V posledních letech je tento druh trestné činnosti velmi rozšířený a tvoří značnou část celkové kriminality spáchané na daném území. Vzhledem k její rozšířenosti je proti ní těžké účinně bojovat. Její útok je hlavně směřován proti cizímu majetku.²⁴ Majetkovou trestnou činnost bychom mohli charakterizovat takto:

- „směřuje (útočí) proti majetku fyzických a právnických osob,
- představuje převážnou část celkové kriminality (65 %),
- značně předurčuje vývoj celé kriminality,
- je vymezena především v V. hlavě trestního zákoníku (trestné činy proti majetku),
- příčiny vzestupu po roce 1989:
  - jednotné vlastnictví – před rokem 1989 navíc socialistické vlastnictví, které mělo větší ochranu,
  - škodní hranice mezi přestupkem a TČ 2 000 Kč, později 5 000 Kč,
- nízká objasněnost okolo 20 %,
- pachatelé zejména muži v 90 %,
- recidivisté páchají téměř polovinu této trestné činnosti.“²⁵

Trestné činy proti majetku byly v trestním zákoně z roku 1961 zakotveny pod hlavou devátou § 247 až § 258. Bylo to skoro až v závěru zvláštní části zákona daleko za hospodářskými trestnými činy. Do popředí byly zařazeny až v novém trestním zákoníku dle své důležitosti a významu, pod hlavu pátou, a to hned za trestné činy proti rodině a mládeži. V tomto novém trestním zákoníku spadají hospodářské trestné činy až za ty majetkové. Nově je rozšířen postih nedbalostního jednání u majetkových trestných činů. Kromě původního rozšíření z nedbalosti byly nově zakotveny trestné činy s poškozovacím jednáním, trestné činy páchané jinou osobou a trestné činy legalizace výnosu z trestné činnosti.²⁶

Trestné činy proti majetku jsou uvedeny v zákoně č. 40/2009 Sb. ve zvláštní části pod V. hlavou od § 205 až do § 232 a chrání převážně majetkové zájmy. Jedná

²⁴ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a KOL. *Kriminologie*. Praha, 2001. s. 247.

²⁵ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 153.

²⁶ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 153 a 154.

se o druhový či skupinový objekt. Vedle vlastnictví jsou tu chráněna i některá jiná majetková práva a nerušené držení nebo užívání věci. Rozsah chráněných zájmů je u jednotlivých ustanovení různý, např. ustanovení o trestném činu krádeže podle § 205, o trestném činu neoprávněného užívání cizí věci podle § 207, nebo o trestném činu poškození cizí věci podle § 228, jsou chráněny pouze věci, byť nyní podle § 134 odst. 1, v širším než tradičně chápaném smyslu, v ustanovení o trestném činu zpronevěry podle § 206, o trestném činu podílnictví podle § 224, nebo § 215, nebo o trestném činu zatajení věci podle § 219, jsou chráněny mimo věci i jiné majetkové hodnoty, zatímco v jiných ustanoveních je chráněn majetek jako celek. Podobně jako u jiných chráněných právních statků je trestněprávní ochrana majetku také omezena na určitá typizovaná jednání, která jsou popsána v konkrétních skutkových podstatách trestných činů.²⁷

Druhovým objektem majetkových trestných činů je tedy majetek jako právní statek, ale u některých trestných činů jde především o vlastnictví cizí věci nebo jiné majetkové hodnoty. Pod pojmem majetku zahrnujeme souhrn všech majetkových hodnot, tj. věcí, pohledávek (např. nárok na vyplacení pojistného plnění nebo nárok akcionáře na vyplacení dividendy) a jiných práv (např. majetková práva autorů) a penězi ocenitelných hodnot (obchodní podíly). Předmětem útoku je věc nebo jiná majetková hodnota, a to zpravidla cizí. Pouze v § 229, o trestném činu zneužívání vlastnictví, jde o věc vlastní. Trestní zákoník u věci, jako předmětu útoku, sice nerozlišuje věci na movité a nemovité, ale podle povahy konkrétní skutkové podstaty mohou být některé trestné činy spáchány jen na věci movité, jako je tomu zejména v ustanovení o krádeži podle § 205.²⁸

V obecné části trestního zákoníku pod § 134 odstavec 1 a 2 se věci rozumí: „(1) i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata, zpracované oddělené části lidského těla, peněžní prostředky na účtu a na cenné papíry, nevyplývá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného. (2) Jinou majetkovou hodnotou se rozumí majetkové právo nebo jiná penězi ocenitelná hodnota, která není věcí, a nevztahují se na ni ustanovení o věcech podle odstavce 1.“²⁹

---

²⁷ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1973

²⁸ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1974

²⁹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. Ledna 2009 Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 383 § 134.

Majetkové zájmy jsou chráněny i v některých dalších částech zvláštní části trestního zákoníku, a to zejména v hlavě II., o trestných činech proti svobodě, kde majetek chrání zejména trestné činy loupeže podle § 173 a vydírání podle § 175. Majetek, jako právní statek, je významně chráněn i některými trestnými činy, které jsou v hlavě VI. zvláštní části trestního zákoníku o trestných činech hospodářských.³⁰

Z hlediska jednání a následků lze rozlišovat čtyři skupiny trestných činů proti majetku. Do první skupiny patří trestné činy, které směřují k obohacení pachatele, tedy jednání obohacováním. Naleží k nim především krádež § 205, zpronevěra § 206, podvod § 209. Druhá skupina je tvořena poškozovacím jednáním, základní ustanovení je v § 228 a zvláštní případy v § 207 odstavec 1 a 2, § 220 až § 226 a § 232. Třetí skupinu tvoří tzv. krádež užitku. Jedná se o trestný čin, kdy je neoprávněně užívána cizí věc. Poslední čtvrtou skupinu tvoří kořistění z trestného činu jiné osoby. Jedná se o trestný čin podílnictví pod § 214 a související § 215 a § 216.³¹

Pro určení povahy a závažnosti trestného činu, je důležitá výše škody, která byla způsobena. Hranice výše škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci a jiné majetkové hodnoty, určuje trestní zákoník v § 138, a to následovně: „(1) škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč, značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč. (2) Částek uvedených v odstavci 1 se užije obdobně pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění následků poškození životního prostředí, hodnoty věci a jiné majetkové hodnoty.“³² Stanovení výše ceny je poté uvedeno v § 137 „při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav. Přiměřeně se postupuje při stanovení výše škody na jiné majetkové hodnotě.“³³

Pachatelem majetkových trestných činů může být kdokoliv, v zákoně vyjádřeno slovem „kdo“. U některých trestných činů, jako např. podle § 222 či § 223 může

³⁰ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1975

³¹ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a KOL. *Kriminologie*. Praha, 2001. s. 247.

³² ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 383 §138.

³³ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 383 §137.

být pachatel, který se jich dopustí, jen konkrétní nebo speciální subjekt a v důsledku toho se zde může také ve smyslu § 114 odst. 2 uplatnit institut jednání za jiného.³⁴

Po subjektivní stránce se požaduje vždy jen úmysl, který se musí vztahovat na všechny znaky objektivní stránky konkrétního trestného činu, např. že se jedná o cizí věc. Výjimka je u § 215, § 217, § 221, § 224 a § 232.

Svolení poškozeného je uvedeno pod § 30 trestního zákoníku v tomto znění: „(1) Trestný čin nespáchá, kdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny. (2) Svolení podle odstavce 1 musí být dáno předem nebo současně s jednáním osoby páchající čin jinak trestný, dobrovolně, určitě, vážně a srozumitelně; je-li takové svolení dáno až po spáchání činu, je pachatel beztrestný, mohl-li důvodně předpokládat, že osoba uvedená v odstavci 1 by tento souhlas jinak udělila vzhledem k okolnostem případu a svým poměrům. (3) S výjimkou případů svolení k lékařským zákrokům, které jsou v době činu v souladu s právním řádem a poznatky lékařské vědy a praxe, nelze za svolení podle odstavce 1 považovat souhlas k ublížení na zdraví nebo usmrcení.“³⁵

Svolení poškozeného ve smyslu § 30 u majetkových trestných činů nám zpravidla vylučuje protiprávnost jednání. Je to za předpokladu, že dojde k omylu pachatele o svolení poškozeného. V tomto případě není potom pachatel trestně odpovědný dle § 18 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.³⁶

Pro zjištění trendu vývoje majetkové kriminality, je napřed třeba poznat jeho příčiny. Na stav, strukturu a dynamiku majetkové kriminality nám působí celá řada faktorů a je velmi těžké určit, který z nich je nejvýznamnější. Některé faktory působí dlouhodobě a některé mají pouze krátkodobý situační charakter. Hlavní příčiny vysokého stavu majetkové kriminality je možné hledat v historicky daných příčinách, které jsou převážně ve sféře psychické a sociální, a to od negativních výchovných vlivů v rodinném prostředí, nevhodné využívání volného času mládeže, negativní vztah k práci, atd. Aby se snížila majetková kriminalita, je potřeba zavést určitá preventivní opatření, zejména v sociální sféře. Sociální politika by se měla převážně zaměřit na děti a mládež, počínaje výchovou v rodině přes školní výchovu a mimoškolní aktivity a trávení volného času. Za důležitý subjekt v oblasti prevence se považují i orgány

---

³⁴ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1975

³⁵ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 358 §30.

³⁶ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1975

police, především hlídkové a pořádkové služby, kdy pouhá jejich přítomnost na některých místech může odradit potencionální pachatele k tomu, aby se dopustili trestné činnosti.³⁷

3.2 Krádež dle § 205

Tento druh majetkové trestné činnosti se nachází v V. hlavě trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. pod § 205, a to takto:

„(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,

b) čin spáchá vloupáním,

c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí,

d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo

e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu

---

³⁷ KUCHTA, J., VÁLKOVÁ, H. A KOL. *Základy kriminologie a trestné politiky*. Praha, 2005. s. 372, 375 a 376.

vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).
(6) Příprava je trestná.“³⁸

Krádež patří ke skutkovým podstatám trestného činu, které provází právní řád od jeho samého vzniku. Krádež se nám objevila i v Chamurappiho zákoníku z 2 000 př. n. l., který platil na území bývalého Babylonu, a trestala se pod zásadou „oko za oko, zub za zub.“³⁹ Jedná se o nejrozšířenější druh majetkové trestné činnosti. Pachatel se dopouští krádeže, když si neoprávněně přisvojení cizí věci nebo jinou hodnotu. Cizí věci se v případě krádeže rozumí pouze věc movitá. Věcí se dle § 134 odst. 1 až 5 rozumí i ovladatelná přírodní síla, živá zvířata, peněžní prostředky na účtu, cenné papíry atd. Vzhledem k tomu, že ustanovení o věcech vztahujeme i na peněžní prostředky na účtu, je tedy možné i tyto cizí peněžní prostředky na účtu odcizit a dopustit se tak trestného činu krádeže. Z povahy věci nám vyplývá, že předmětem krádeže nemůže být věc nemovitá. V každém případě musí jít o věc cizí, nelze, aby se vlastník dopustil krádeže na své vlastní věci. Krádeží dle § 250 odst. 1 písmene a) může být způsobena škoda nikoli neparná. Jedná se o následek ve formě škody nejméně v částce 5 000 Kč, což vyplývá z § 138 odst. 1 pro určení hranici výše škod. Jedná se o nejnižší hranici škody podle trestního zákoníku. Pod touto hranicí jde o přešupek proti majetku dle § 50 odst. 1 písmene a) zákona o přešupcích.⁴⁰

Krádež bychom mohli rozdělit na krádeže prosté a krádeže vloupáním. Krádež prostá se dá považovat za formu pouliční kriminality. U krádeže prosté je charakteristika a motivace v získávání majetku z důvodu zisťnosti, je zde menší pravděpodobnost odhalení z toho důvodu, že pachatel nezanechá tolik stop a že pachatel nepodstupuje taková rizika jako při vloupání, a tedy nemusí překonávat překážky. Do krádeží prostých, dle policejních statistik, zařazujeme například: krádeže kapesní, krádeže věcí z automobilů, krádeže v bytech, krádeže jednostopých a dvoustopých vozidel, krádeže jiné na osobách, aj. Za nejzávažnější se považují krádeže motorových vozidel, protože dochází k velkým škodám. U krádeže vloupáním je charakteristika a motivace, stejně jako u krádeží prostých, získání majetku z důvodu zisťnosti. V tomto případě, ale pachatel již podstupuje riziko, které vyplývá z vloupání a podstupuje i riziko větší pravděpodobnosti odhalení právě z důvodu, že na místě činu zanechá stopy

³⁸ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 399 §205.

³⁹ PRŮVODCE FINANČNÍM SVĚTEM. *Trestné činy proti majetku* [online]. 2011 [cit. 25. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/trestne-ciny-proti-majetku-kradez-a-zpronevera/>>.

⁴⁰ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1980 a 1984.

jako třeba stopy po páčidle nebo i otisky prstů, pachové stopy. Dle policejní statistiky členíme krádeže vloupáním takto: krádeže vloupáním do obchodů, výkladních skříní, ubytovacích objektů, bytů, škol, rodinných domů, víkendových chat soukromých osob, pokladen a pancéřových skříní, aj. Z toho nejzávažnější je krádež vloupáním do rodinných domů. Závažná je ale i krádež vloupáním do pancéřových skříní, kdy vzniká značná škoda.⁴¹

3.2.1 Trestný čin krádeže a jeho skutková podstata

Trestný čin je vlastně protiprávní čin, který je uvedený v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. v obecné části pod § 13 v tomto znění: „(1) trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. (2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.“⁴² Dále se na tento paragraf váže § 111 k pojmu trestného činu, a to takto: „trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokus trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.“⁴³

Aby skutek, který byl spáchán, mohl být považován za trestný čin, musí naplňovat určité znaky. Do znaků trestného činu se řadí: „a) nebezpečnost činu pro společnost (tzv. materiální znak trestného činu, b) znaky uvedené v trestním zákoně (tzv. formální znak), které zahrnují znaky obecné a typové.“⁴⁴ Znaky obecné jsou takové znaky, které jsou společné pro všechny trestné činy. Znaky typové nám pak popisují jednotlivé typy trestných činů.⁴⁵ Souhrn těchto znaků označujeme jako skutkovou podstatu trestného činu a patří sem: objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka trestného činu.

Objektem trestného činu krádeže je především vlastnictví věci, dále i držba věci, ale i pouhé držení věci. Rozhodující je stav, v rámci kterého má poškozený nebo jiný držitel věc ve své moci.⁴⁶

⁴¹ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 153.

⁴² ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 356 §13.

⁴³ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 380 §111.

⁴⁴ NOVOTNÝ, F. A KOL. *Trestí právo hmotné*. Plzeň, 2004. s. 36.

⁴⁵ NOVOTNÝ, F. A KOL. *Trestní právo hmotné*. Plzeň, 2004. s. 36-37.

⁴⁶ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1978.

Objektivní stránka trestného činu krádeže je, že pachatel si přisvojí cizí věc a ještě k tomu splní minimálně jednu z podmínek, které jsou uvedeny pod písmeny a) až e):⁴⁷

- způsobí škodu, nikoliv nepatrnou,
- čin spáchá vloupáním,
- po činy se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí,
- čin spáchá na věci, který má jiný na sobě nebo při sobě,
- čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob.

Subjektem trestného činu krádeže může být kdokoliv. Výjimku nalezneme v odstavci 2, kde je stanoveno, že to může být osoba, která v posledních třech letech byla odsouzena nebo potrestána.⁴⁸ Pachatelem může být pouze fyzická osoba, v době spáchání trestného činu příčetná a starší patnácti let. Je to ten „kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.“⁴⁹ Pokud jde o mladistvého, ten se dopouští pouze provinění, nikoliv trestného činu. Pokud jde o dítě mladší 15 let, není trestně odpovědné, a pokud se dopustí činu jinak trestného, soud pro mládež učiní určitá opatření směřující k jeho nápravě.⁵⁰

Po subjektivní stránce se vyžaduje úmysl, který musí zahrnovat všechny znaky objektivní stránky, a to i včetně přisvojení. Pro přisvojení si věci zmocněním se vyžaduje úmysl pachatel získat věc nikoli jen na přechodnou dobu. Pak by se totiž jednalo o trestný čin neoprávněné užívání cizí věci podle § 207 nebo by se také mohlo jednat pouze o přešupek dle § 50 odst. 1 písmene b) zákona o přestupcích. Úmysl přisvojit si věc musí mít pachatel v době, kdy se té věci zmocnil. Pokud se pachatel zmocní cizí věci omylem, pokládá jí tedy za vlastní, a následně potom zjistí pravý stav věci, tak se nejedná o krádež, ale o zatajení věci dle § 219 trestního zákoníku.⁵¹

Příprava není obecnou formou trestné činnosti, proto jí trestní zákoník musí u příslušného trestného činu stanovit, jako to je učiněné u tohoto zvlášť závažného zločinu, kterým krádež je pouze v § 205 odstavec 5. U krádeže je v odstavci 6 výslovně

---

⁴⁷ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 399 §205, odstavec 1 písmene a) až e).

⁴⁸ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 399 §205, odstavec 2.

⁴⁹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 357 §22, odstavec 1.

⁵⁰ ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o soudnictví ve věcech mládeže. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 79, s. 4048 §89 odstavec 1 a 2.

⁵¹ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1988.

uvedeno, že je příprava trestná, ale pouze tehdy, pokud směřuje k některým zvláště přitěžujícím okolnostem uvedené v odstavci 5.⁵²

3.2.2 Krádež jako přestupek

Pojem přestupek je uveden v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v obecné části v tomto zákoně. Podle § 2 zákona o přestupcích, je přestupek definován takto: „(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. (2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem, nebo b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.“⁵³ Zavinění nalezneme v následujícím § 3 v tomto znění: „k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.“⁵⁴ Zákon č. 200/1990 Sb. řeší hlavně vztah přestupku k jiným správním deliktům a trestným činům.

Přestupek jako takový nemá na rozdíl od trestného činu skoro žádnou společenskou nebezpečnost. Za přestupek mohou být uloženy pouze čtyři sankce podle § 11:

- „(1) a) napomenutí,
- b) pokutu,
- c) zákaz činnosti,
- d) propadnutí věci.

(2) Sankci lze uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. (3) Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku.“⁵⁵ Pokuta může dosahovat výše 1 000 Kč, a to pouze v případě, že zvláštní část zákona č. 200/1990 Sb. či jiný zákon nestanoví pokutu vyšší. Zákaz činnosti může být uložen pouze za přestupky, které

---

⁵² ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1992.

⁵³ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. Května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, česká a slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, s. 810 § 2.

⁵⁴ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. Května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, česká a slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, s. 810 § 3.

⁵⁵ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. Května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, česká a slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, s. 811 § 11.

jsou uvedeny ve zvláštní části tohoto zákona či v zákoně jiném, a to nejdéle na dva roky. Propadnutí věci můžeme uložit, pokud věc náleží pachateli a byla ke spáchání přestupku použita či určena nebo pokud věc byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou.⁵⁶ Zvláštní ustanovení o mladistvých je pod § 19, kdy odstavec 3 stanovuje, že: „horní hranice pokuty se u mladistvých snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2 000 Kč. V blokovém řízení nelze uložit mladistvému pokutu vyšší než 500 Kč; pokutu až do výše 1 000 Kč lze uložit mladistvému, pokud tento zákon nebo zvláštní zákon připouští v blokovém řízení uložit pokutu vyšší než 1 000 Kč.“⁵⁷

U přestupku máme pouze jedinou výjimku, kdy můžeme přestupek kvalifikovat jako jednání spočívající v pokusu krádeže, zpronevěry, podvodu nebo zničení či poškození cizího majetku, a to podle ustanovení uvedené § 50 v odstavci 1 písmene a) zákona o přestupcích.

V zákoně o přestupcích dle § 50 jsou stanoveny přestupky proti majetku, v tomto znění: „(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí,
- b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek, nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
- c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.“⁵⁸

Přestupky proti majetku tvoří druhou nejpočetnější skupinu páchaných přestupků na našem území. Společným objektem přestupků, na základě tohoto ustanovení, je majetek. Jeho ochrana je omezena na určité typy jednání, tvořící objektivní stránku jednotlivých skutkových podstat. Takovéto jednání, dle tohoto ustanovení, zákon postihuje jako úmyslné zavinění. Subjektem těchto přestupků může být kdokoli.⁵⁹

---

⁵⁶ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. Května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, česká a slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, s. 812 §13 a § 15.

⁵⁷ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. Května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, česká a slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, s. 812 §19 odstavec 3.

⁵⁸ KUČEROVÁ H., HROZINKOVÁ E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2. Vydání. Praha, 2011. s. 260.

⁵⁹ KUČEROVÁ H., HROZINKOVÁ E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2. Vydání. Praha, 2011. s. 261 komentář k 1. Odstavci.

Škoda, která je způsobena na cizím majetku, je nepatrná, tj. do 5 000 Kč, kdy se vychází z trestněprávní doktríny.⁶⁰

Za krádež na základě tohoto ustanovení je třeba považovat jednání pachatele, který svým jednáním způsobil nepatrnou škodu, která tedy dosahuje maximální výše 4 999 Kč. Pokud způsobená škoda dosáhne částky 5 000 Kč, bude se zpravidla jednat o trestný čin podle § 205 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.⁶¹

---

⁶⁰ KUČEROVÁ H., HROZINKOVÁ E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2. Vydání. Praha, 2011. s. 262 komentář k 1. Odstavci písmene a).

⁶¹ KUČEROVÁ H., HROZINKOVÁ E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2. Vydání. Praha, 2011. s. 262 komentář k 1. Odstavci písmene a).

4 Charakteristika násilné TČ se zaměřením na § 173

4.1 Obecná charakteristika násilné TČ

Násilná kriminalita patří k nejzávažnějším typům kriminality. Je to hlavně z důvodu, že útok je veden přímo proti lidskému životu či zdraví a proto jí společnost přisuzuje velkou vážnost. Této kriminalitě věnují pozornost také orgány činné v trestním řízení, což se projevuje vysokou mírou objasněnosti.⁶²

Kriminalita je „souhrn trestných činů spáchaných v určitém časovém období ve sledované oblasti sankciovaných platným trestným právem.“⁶³ Kriminalitou se zabývá vědní obor, který se nazývá kriminologie. Názory na obsah a rozsah kriminality se většinou rozcházejí. Tyto názory můžeme rozdělit do dvou skupin: „a) kriminalitou se rozumí trestná činnosti a za b) kriminalitou se rozumí i taková jednání a chování, které sice není trestněprávně sankciované, ale je společensky nežádoucí.“⁶⁴

Násilná trestná činnost či násilná kriminalita se v užším pojetí dá definovat takto: „násilná trestná činnost je taková činnost, jejíž významnou charakteristiku je fyzické poškození či usmrcení konkrétní osoby (osob), eventuelně přítomnost záměru takovýto následek způsobit (pokusit).“⁶⁵ Vlastní pojem násilná kriminalita se dá chápat i jako způsob, který odráží provedení trestného činu, kdy jeho výsledkem je poškození, popřípadě zničení cílového objektu jednání.⁶⁶ Její charakteristika je následující:

- „je nejzávažnější trestnou činností a ukazatelem úspěšnosti státu v boji s kriminalitou,
- je součástí obecné kriminality,
- vysoký výskyt násilné trestné činnosti vyvolává u občanů pocit nejistoty,
- je součástí širšího jevu – násilí,
- je pod pojmem kriminologickým nikoli právním.“⁶⁷

Pro pojem násilí neexistuje jednotná definice. U násilí se vyžaduje použití fyzické síly, kterou působíme na vůli člověka, kdy se pachatel snaží překonat kladený

⁶² SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 113.

⁶³ ŠTÁBLOVÁ, R. *Kriminologie: studijní texty* [online]. 2008 [cit. 13. 12. 2012, s. 4]. Dostupné z WWW: <<http://www.vsrr.cz/kestazeni/predmety/kriminologie.pdf>>.

⁶⁴ HOLCR, K. A KOL. *Kriminologie*. Praha, 2009. s. 10.

⁶⁵ KUČHTA J., VÁLKOVÁ H., a KOL. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha, 2005, s. 379-380.

⁶⁶ ŠTÁBLOVÁ, R. *Kriminologie: studijní texty* [online]. 2008 [cit. 13. 12. 2012, s. 39]. Dostupné z WWW: <<http://www.vsrr.cz/kestazeni/predmety/kriminologie.pdf>>.

⁶⁷ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 113.

nebo očekávaný odpor, nebo tomuto odporu zamezit. Může směřovat proti člověku a i proti věci.⁶⁸ Problematikou násilí se zabývá hodně vědeckých oborů. Sociologie jej posuzuje jako sociální jev, který je vyvolán sociálními procesy. Z psychologického hlediska je to zase patologický způsob integrace jedince s okolím, a to agresivním nebo manipulativním způsobem. Jde tedy o úmyslné jednání, jako je ubližování či napadení. Kriminologický obor považuje násilí za agresi v užším pojetí, tedy útok na fyzickou nebo psychickou integritu člověka ve smyslu úmyslného užití násilí, a to i pohrůžky vůči jiné osobě. Z laického pohledu má pojem násilí nejširší pojem hlavně vůči osobě, věci a sobě samému. Násilí je pouze alternativní znak trestného činu např. u trestného činu výtržnictví § 358. Může být také kvalifikovaným znakem skutkové podstaty, u trestného činu únosu § 200 odstavec 4, písmeno a).⁶⁹

Mezi další pojmy, které se vážou k násilné kriminalitě, patří agrese, agresivita a hostilita a hněv. Agrese se projevuje především útočností, násilností a destrukcí.⁷⁰ Agresi můžeme chápat buď v širším slova smyslu, či v užším slova smyslu. V užším slova smyslu je agrese reakce nebo útočné chování, které má za cíl poškodit či zničit objekt. V širším slova smyslu můžeme agresi chápat jako každý akt chování s cílem překonat určitou překážku, která stojí na cestě k dosažení cíle.⁷¹ Agresivita je trvalá dispozice nebo vlastnost osobnosti chovat se agresivně. Hostilita je postoj, který je hlavně charakterizován nepřátelstvím, negativismem, zatrpklostí a odporem vůči ostatním lidem. Poslední je hněv, který znají dobře všichni. Jedná se především o citově energetizující jednání.⁷²

Policejní statistiky nám udávají základní členění násilné kriminality, patří sem:

- „vražda, zabití, vražda novorozeného dítěte matkou (§ 140 až § 142 trestní zákoník),
- úmyslné těžké ublížení na zdraví a ublížení na zdraví (§ 145 a § 146 trestní zákoník),
- loupež (§ 173 trestní zákoník),
- vydírání (§ 175 trestní zákoník),
- porušování domovní svobody (§178 trestní zákoník),

⁶⁸ JELÍNEK, J. a KOL. *Trestní zákon a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha, 2009. s. 391.

⁶⁹ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 113.

⁷⁰ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 113.

⁷¹ KUČHTA, J., VÁLKOVÁ, H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha, 2005. s. 380.

⁷² SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 113.

- násilí proti úřední osobě, vyhrožování s cílem působit na úřední osobu (§325 a § 326 trestní zákoník),
- nebezpečné vyhrožování (§ 353 trestní zákoník),
- ostatní.⁷³

Násilná kriminalita je pojem kriminologický, nikoliv právní, proto trestní zákoník pojem násilí vůbec nedefinuje. Pouze upřesňuje, kdy může být trestný čin spáchán násilím, konkrétně pod § 119: „trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.“⁷⁴ Ovšem toto ustanovení nám neslouží k výkladu pojmu násilí. Vztahuje se pouze na případy, kdy je násilí užito k dosažení nějakého cíle, jako je třeba u § 173 loupeže, kdy se pachatel chce zmocnit se cizí věci a užije přitom fyzické síly k překonání nebo zamezení kladeného nebo očekávaného odporu.⁷⁵

Objekty násilné trestné činnosti jsou chráněny v trestním zákoníku ve zvláštní části, hlavě I., kde jsou trestné činy proti životu a zdraví. Můžeme je však najít i v jiných hlavách tohoto trestního zákoníku. Trestní právo poskytuje ochranu proti úmyslným útokům, které jsou zaměřeny na život a zdraví. Také ale zajišťuje ochranu proti nedbalostnímu jednání, které ohrožuje nebo porušuje život či zdraví. Trestní zákoník také systematicky odděluje ochranu života od ochrany zdraví a příslušné trestné činy zařazuje do samostatných oddílů 1. a 2. Do uvedené hlavy jsou dále zařazeny i trestné činy, které chrání ohrožení života a zdraví osob individuálně neurčitých, a proto pod oddílem 3. a pod oddílem 4. jsou trestné činy proti těhotenství ženy z důvodu, že se musí chránit nejen život člověka, ale i vznikající život, což vyplývá z Ústavy a Listiny základních práv a svod. Trestných činů, u kterých je objektem život nebo zdraví či způsobují takové následky na životě a zdraví, je daleko víc. V první hlavě zvláštní části jsou uvedeny pouze takové trestné činy, které mají jako hlavní objekt trestné činnosti život nebo zdraví. Další násilné trestné činy jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákoníku pod hlavou II, kde jsou trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství. Jsou zde trestné činy jako např. loupež § 173, vydírání §175, braní rukojmí § 174 a další.⁷⁶

⁷³ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 113.

⁷⁴ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 381 §119.

⁷⁵ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 1728.

⁷⁶ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012, s. 115 – 116.

Prevence násilné kriminality jsou mnohem omezenější, než je tomu třeba u majetkové kriminality. Je to dáno hlavně charakteristickými zvláštnoti pachatelů násilných trestných činů a také skutečností, že většina trestných činů není předem plánována. Prevence v sociální sféře je zaměřena na užitečné prohlubování volného času, potírání alkoholismu, řešení drogové problematiky, přísnější tresty pro recidivisty, atd. Z tohoto situačního hlediska by se měla prevence zaměřit na přehlednost veřejných prostranství, kamerový systém, zvýšení počet policejních hlídek atd.⁷⁷

4.2 Loupež dle § 173

Trestný čin loupeže je uveden ve zvláštní části trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. v hlavě II. v oddílu 1. pod § 173 v tomto znění:

„(1) Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.“⁷⁸

Vedle úmyslného ublížení na zdraví, patří loupež k nejčtenějším násilným trestným činům. Podle motivace bychom ji mohli zařadit i do majetkové kriminality, ale z důvodu, že se tu objevuje agrese, je zařazena do násilných trestných činů. Dochází k ní ze ziskuchtivosti, především ve velkoměstě, kde je velká hustota obyvatel, a tím pádem pachatel snadno unikne nebo splyne s davem. K loupeži patří i vysoká anonymita. Pachatel často používá prostředky, které mu zakryjí obličej. Pachatelé bývají spíše mladší věkové kategorie, projevuje se u nich hostinnost a mají

⁷⁷ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 134.

⁷⁸ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 392 §173.

podprůměrnou vzdělanost a mentální úroveň.⁷⁹ V odstavci 5 § 173 trestního zákoníku si lze všimnout, že i pouhá příprava trestného činu loupeže je trestná.

4.2.1 Skutková podstata loupeže

Skutkovou podstatu trestného činu loupeže najdeme ve zvláštní části trestního zákoníku v II. hlavě, kde se nachází trestné činy spáchané proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství.⁸⁰

Trestný čin loupeže má dva objekty. Jeden je zájem na ochranu života a zdraví majetku a druhý objekt tohoto trestného činu je zájem na ochranu majetku. Tyto dva zájmy jsou chráněny ústavním pořádkem České republiky, které jsou součástí usnesení č. 2/1992 Sb., Listina základních práv a svobod, kdy článek 7 nám uvádí, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena a omezena může být pouze v případech podle stanoveného zákona. Dále, nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu. V článku 8 se uvádí, že osobní svoboda je zaručena. V dalších odstavcích je, že nikdo nesmí být bezdůvodně stíhán nebo zbaven svobody a když už bude zatčen či obviněn z nějakého trestného činu, musí být s takovou osobou zacházeno dle zákona. V článku 11 je stanoveno, že každý má právo vlastnit majetek a vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.⁸¹

Objektivní stránka loupeže charakterizuje způsob spáchání trestného činu. U trestného činu loupeže jde o užití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí s úmyslem zmocnit se cizí věci.⁸² § 119 nám stanovuje, že „trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.“⁸³ Pokud pachatel použije pohrůžku bezprostředního násilí, tak by měla být tato pohrůžka vykonána ihned, bez odkladu. Násilí nebo pohrůžka bezprostředního násilí musí předcházet zmocnění se věci. Pokud pachatel pohrůžky užije potom, co se věci zmocnil a uchoval si ji, může přicházet v úvahu právní kvalifikace k trestnému činu krádeže dle § 205 odstavec 1 písmene

⁷⁹ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň, 2012. s. 123 a 124.

⁸⁰ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 390.

⁸¹ ČESKO. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součástí pořádku české republiky č. 2 ze dne 16. 12. 1992. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, s. 18 a s. 19.

⁸² ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 392 § 173 odstavec 1.

⁸³ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 381 §119.

c) trestního zákoníku. K tomu, aby byl trestný čin loupeže dokonán, stačí pouze užití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v loupežném úmyslu.⁸⁴ Následek u trestného činu loupeže spočívá v porušení chráněného objektu. Vzhledem k tomu, že loupež má dva objekty, může se jednat buď o majetek, nebo půjde o porušení života a zdraví člověka. U majetku dojde ke způsobení značné škody či škody velkého rozsahu dle § 138 odstavec 1 trestního zákoníku, kdy „značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč.“⁸⁵ U porušení zdraví a života člověka může pachatel způsobit smrt podle § 140 trestního zákoníku, která může být zaviněna u loupeže pouze z nedbalosti nebo způsobí těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odstavec 2: „těžkou újmu na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmu na zdraví

- a) zmrzačení,
- b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,
- c) ochromení údu,
- d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,
- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohydění,
- g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu,
- h) mučivé útrapy, nebo
- i) delší dobu trvající porucha zdraví.⁸⁶

Subjektem trestného činu loupeže může být kdokoliv, protože je subjekt vyjádřen slovem „kdo“. Jedná se tedy o obecný subjekt, fyzickou osobu, v době spáchání trestného činu příčetnou, která dovršila 15. rok věku. Loupež lze spáchat i ve formě spolupachatelství, kdy § 23 stanovuje, že „byl-li trestný čin spáchán úmyslným společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).“⁸⁷ Lze loupež spáchat i formou účastenství, kdy „účastníkem na dokonáném trestném činu nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně a) spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil (organizátor),
b) vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin (návodce), nebo

⁸⁴ JELÍNEK, J., a KOL. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha, 2009. s. 212.

⁸⁵ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 383 § 138 odstavec 1.

⁸⁶ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 381 § 122 odstavec 2.

⁸⁷ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 357 § 23.

c) umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, vylákáním poškozeného na místo činu, hlídáním při činu, radou, utvrzováním v předsevzetí nebo slibem přispět po trestném činu (pomocník).⁸⁸

Z hlediska zavinění je loupež úmyslný trestný čin. Samotný úmysl je uveden v obecné části trestního zákoníku pod § 15 odstavec 1 takto: „trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.“⁸⁹

4.2.2 Vývojová stádia loupeže

U páchaní trestného činu rozlišujeme určitý průběh, a to od „pojetí myšlenky spáchat trestný čin přes její vyjádření, přípravné jednání, pokus o uskutečnění záměru spáchat trestný čin a dokonání činu, po kterém může ještě následovat ukončení (dokončení) činu.“⁹⁰ Co se týká pojetí myšlenky a jejího projevu, tu zpravidla nemůžeme postihovat trestním právem. „Složitější to u projevu myšlenky nebo projevu spáchat trestný čin, který sice trestný není, ale výjimečně může být trestně postižitelný, pokud tento projev naplňuje znaky samotného trestného činu, jako je tomu např. u trestného činu nebezpečného vyhrožování dle § 353.“⁹¹

Příprava je „jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu (§ 14 odst. 3), zejména v jeho organizování, opatřování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, srocení, v návodu nebo pomoci k takovému zločinu, je přípravou jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvláště závažného zločinu.“⁹² U trestných činů musí být v paragrafu stanoveno, že je příprava trestná. U trestného činu loupeže, která je brána jako zvláště závažný zločin, je příprava trestná podle § 173 odstavec 5 a je „trestná podle trestní

⁸⁸ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 358 § 24.

⁸⁹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 356 § 15 odstavec 1.

⁹⁰ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník I. Obecná část (§1 – 139)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 278.

⁹¹ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník I. Obecná část (§1 – 139)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 279.

⁹² ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 357 § 20 odstavec 1.

sazby stanovené na zvlášť závažný zločin, k němuž směřovala, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného.“⁹³ U přípravy k trestnému činu loupeže může dojít k zániku trestné odpovědnosti za podmínek, že „osoba dobrovolně upustila od dalšího jednání, odstranila nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem, a učinila o přípravě k zvlášť závažnému zločinu oznámení v době, kdy mohlo být ještě odstraněno.“⁹⁴

Pokus se bere jako obecná forma trestného činu. Na rozdíl od přípravy není trestnost pokusu omezena jen na zvlášť závažné zločiny, ale týká se prakticky všech trestných činů. Pokus o trestný čin se velmi blíží k dokonání daného trestného činu, a proto je společensky škodlivější než příprava. Pachatel je za trestný čin odpovědný, i když nenaplnil všechny znaky skutkové podstaty trestného činu.⁹⁵ Podle trestního zákoníku dle § 21 odstavec 1 je pokus jednání, „které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.“⁹⁶ Zánik trestnosti je stejný jako u pokusu, ale u přípravy trestného činu můžeme najít i výjimky, kdy k zániku trestnosti nedochází, např. u nezdařilého pokusu.

Trestný čin je dokonán, když pachatel naplní všechny obligatorní znaky skutkové podstaty trestného činu, které jsou uvedené ve zvláštní části trestního zákoníku. „Trestný čin loupeže, je dokonán již tím, že pachatel proti jinému užije násilí nebo pohrůžku bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci.“⁹⁷

---

⁹³ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 357 § 20 odstavec 2.

⁹⁴ JELÍNEK, J., a KOL. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha, 2009. s. 34.

⁹⁵ ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník I. Obecná část (§1 – 139)*. 2. rozšířené vydání. Praha, 2012. s. 295.

⁹⁶ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. Února 2009 trestní zákoník. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 357 § 21 odstavec 1.

⁹⁷ NOVOTNÝ, F. A KOL. *Trestní právo hmotné*. Plzeň, 2004. s. 124

5 Vyšetřování loupeže § 173 a krádeže § 205

Na pojem vyšetřování můžeme nahlížet dvěma způsoby. Z trestněprocesního hlediska, kdy je vyšetřování úsek trestního stíhání dle § 161 odst. 1 trestního řádu, a také z hlediska kriminalistického. My se zaměříme na vyšetřování z pohledu kriminalistického, jedná se o proces poznání kriminalisticky relevantních událostí. Nejedná se pouze o poznání trestného činu, ale také např. o sebevraždy, nezaviněné dopravní nehody, apod.⁹⁸ „Objektem zkoumání vyšetřování jsou zejména prvky vzniku a průběhu kriminalisticky relevantních událostí, jejich projevy ve stopách a prvky procesu poznávání jednotlivých typů kriminalisticky relevantních událostí ve vyšetřovací a soudní praxi.“⁹⁹ Cílem zkoumání je vytvořit uspořádaný systém poznatků a doporučení pro efektivní postup policejních orgánů v procesu poznání určitých typů trestných činů. Vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů je, dle uspořádaného systému poznatků, o jejich zákonitostech vzniku, vyhledávání a zajišťování stop jednotlivých druhů trestných činů, o vyšetřovacích situacích, které se vytvářejí při vyšetřování, a o systému typových modelů kriminalistů v určitých etapách procesu poznání trestných činů.¹⁰⁰ Při vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů je dána přesná struktura, která se vyznačuje následujícími komponenty:

- „typová kriminalistická charakteristika dané skupiny trestných činů,
- stopy typické pro daný typ trestných činů,
- zvláštnosti předmětu vyšetřování,
- typické podněty k vyšetřování a jejich zvláštnosti,
- typické vyšetřovací situace, vyskytující se při vyšetřování daného typu trestných činů,
- typické počáteční úkony a jejich zvláštnosti,
- typové vyšetřovací verze a zvláštnosti vytyčování vyšetřovacích verzí, plánování a organizování vyšetřování,
- zvláštnosti následné etapy vyšetřování,
- zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování.“¹⁰¹

⁹⁸ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání, Praha, 2004. s. 295.

⁹⁹ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 284.

¹⁰⁰ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 285.

¹⁰¹ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 285 a 286.

Ve vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů nám typová kriminalistická charakteristika představuje popis kriminalisticky relevantních znaků. Za kriminalisticky relevantní znaky považuje např. typické kriminální situace, typické způsoby páchaní, typické vlastnosti pachatelů, typické motivy apod. Pokud komponent neobsahuje nějaké typické zvláštnosti oproti jiným druhům trestných činů, nemusí se typové charakteristice věnovat taková pozornost.¹⁰²

Popis stop, které jsou typické pro určitou skupinu trestných činů i popis míst, kde se převážně nacházejí, představují pro kriminalisty určitá vodítka k tomu, aby je mohli cílevědomě vyhledat, zajistit a využít.¹⁰³

Zvláštnosti předmětu vyšetřování a dokazování se nemusí vymezovat podle ustanovení, které vychází z trestního řádu dle § 89 odst. 1. Nutné je ale poukazovat na skutkové okolnosti daného typu trestných činů, které způsobují komplikace v postupu vyšetřování či v procesu dokazování.¹⁰⁴

Podněty k vyšetřování se u jednotlivých skupin trestných činů podstatně odlišují. Z toho důvodu je třeba v metodikách popsat podněty, které jsou typické pro jednotlivé druhy trestných činů, jejich typické nedostatky či způsoby prověření. Při obstarávání a prověřování podnětu u konkrétních případů, může policie spolupracovat se specializovanými orgány nebo institucemi.¹⁰⁵

Také vyšetřovací situace se u jednotlivých druhů trestných činů značně odlišují, hlavně svými informačními, osobnostními a organizačně-materiálními komponentami. Nejčastější situace, které jsou popsány v metodikách vyšetřování u jednotlivých druhů trestných činů, jsou počáteční vyšetřovací situace, na kterých obvykle závisí úspěch celého vyšetřování. U některých skupin trestných činů se popisují i další následné vyšetřující situace v případě, že jejich výskyt je typický pro tu danou skupinu.¹⁰⁶

Počáteční úkony jsou spojeny s nutností zajištění typických stop a jiných důkazů a informací, které bývají různorodé u jednotlivých skupin trestných činů. Mnohé počáteční úkony můžeme zařadit do kategorie tzv. neodkladných úkonů. U určitých skupin trestných činů se v metodikách upozorňuje na typické obtíže a nedostatky při provádění počátečních úkonů v praxi.¹⁰⁷

---

¹⁰² STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 285.

¹⁰³ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 285.

¹⁰⁴ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 285.

¹⁰⁵ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 286.

¹⁰⁶ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 286.

¹⁰⁷ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 287.

„Typové vyšetřovací verze představují typové hypotetické modely možného objasňování příčin zjišťovaných faktů v počáteční etapě vyšetřování, kdy ještě nemáme nutný faktický materiál pro vytyčení vyšetřovacích verzí.“¹⁰⁸ Po vytyčení vyšetřovacích verzí přichází na řadu následná etapa vyšetřování, která musí prověřit nutné důsledky vyplývající z vytyčených verzí.

„Obecně se může vyslovit požadavek na úzkou spolupráci veřejnosti s policií a orgány činnými v trestním řízení.“¹⁰⁹ Metodiky popisují i případy, kdy je vhodné omezit zapojení veřejnosti do vyšetřování nebo jej dokonce zcela vyloučit.

5.1 Vyšetřování loupeže dle § 173

Kriminální situace, ve které loupež probíhá, je tvořena zejména: charakterem místa činu, dobou spáchání loupeže a charakterem napadených osob. V úvahu také přichází, že pachatelé si mohou kriminální situaci přizpůsobit, mohou situaci využít nebo dokonce mohou situaci i určitým způsobem ovlivnit. Za typické stopy, které pachatelé zanechají po spáchání loupeže, se považují stopy ve vědomí. Vyplývá to z toho, že většina obětí při loupežném přepadení přišla s pachatelem do styku a mají tak možnost zapamatovat si jeho podobu. Z důvodu, že je loupež nápadná a neobvyklá událost, vyvolává, zejména u očitých svědků, předpoklad, že si svědkové dobře zapamatují podobu pachatele nebo průběh loupeže. Vedle toho se však objevují také negativní faktory působící hlavně na oběti loupeže, které zapříčiňují deformaci informací při formování svědecké výpovědi. Další důležité stopy jsou stopy materiální. Nejvíce materiálních stop se vyskytuje hlavně při užití fyzického násilí. Materiální stopy se nacházejí zejména: na místě činu v podobě stop krve, nábojnic, pachových stop, atp., na těle oběti a oděvu, na těle pachatele a jeho oděvu a na předmětech, které byly použity k loupeži, např. vlasy z maskovacích kukel, krev oběti na noži atd. Jako důležité věcné důkazy slouží také odcizené věci, dopravní prostředky použité při loupeži atd.¹¹⁰

Za počáteční situace při vyšetřování loupeže můžeme považovat následující situace:

¹⁰⁸ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 288.

¹⁰⁹ STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň, 2009, s. 289.

¹¹⁰ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepracované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 437 a s. 441.

- „zjištění skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin loupeže, pachatel nebo spolupachatel byl zajištěn na místě činu nebo v jeho bezprostřední blízkosti,
- zjištění skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin loupeže, pachatel nebo spolupachatel byl usmrcen (těžce zraněn) na místě činu nebo v jeho bezprostřední blízkosti v důsledku obrany napadeného,
- zjištění skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin loupeže, avšak nedovolují vyslovit důvodné podezření, že tento čin spáchala určitá osoba, údaje ke zjištění totožnosti pachatele (pachatelů) jsou k dispozici,
- zjištění skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin loupeže, informace o identifikačních znacích pachatele (pachatelů) nejsou k dispozici nebo jsou pouze povrchní, identifikační znaky odcizených věcí nejsou k dispozici,
- zjištění skutečnosti (kromě výpovědi oběti) nenavědčující tomu, že se stal trestný čin, informace ke zjištění totožnosti pachatele nejsou k dispozici, identifikační znaky odcizených věcí se nedaří zjistit.“¹¹¹

Předmětem vyšetřování je tedy trestný čin loupeže, který nám představuje útok na dva zájmy chráněné zákonem. Kromě skutečností, které vyplývají z § 89 odst. 1 trestního řádu, se musí zjišťovat a dokazovat ještě mnoho dalších skutečností, např. zda bylo užito fyzické násilí, za jakých okolností k loupeži došlo, jakou tělesnou újmu utrpěla oběť atp. Samotným podnětem pro vyšetřování loupeží bývají většinou telefonická nebo ústní oznámení, která mohou být podána buď poškozeným, svědkem nebo zdravotnickými zařízeními. Někdy se můžeme setkat i s oznámením, které je nepravdivé. Tato oznámení nejsou sice častá, ale jejich vyvracení bývá velmi složité. Po přijetí oznámení jsou prováděny počáteční úkony, kam zařazujeme: výslech oznamovatele, pronásledování pachatele po horké stopě, ohledání místa činu, vyhodnocení záznamů z kamerových systémů, ohledání oděvu, prohlídka těla poškozeného a obviněného, zadržení a osobní a domovní prohlídka u obviněného.¹¹²

Pokud se nepovede pachatele loupeže zadržet při činu nebo bezprostředně po něm, je prvořadým úkolem vytyčení verze o pachateli. Dále mohou být vytyčeny i verze ke způsobu jednání pachatele po činu a také pátrací verze o pravděpodobném

¹¹¹ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 441 a s. 442.

¹¹² MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 443 až s. 445.

místu výskytu věci, které pocházejí z trestné činnosti. Velmi důležité je i plánování vyšetřování loupeží, protože je to základní předpoklad úspěšnosti přípravného řízení. Vyšetřování loupeží si vyžaduje rychlý postup a součinnost mezi kriminální policií, pořádkovou policií, dopravní policií a specialistů kriminalisticko-technických a expertizních pracovišť, proto má charakter týmové práce. Po vytyčení verzí a naplánování vyšetřování se provádí tzv. následné úkony. V první řadě se provádí výslechy obviněného a výslechy svědků a poškozených. Výslechy obviněných z trestného činu loupeže patří k těm náročnějším úkonům. Pachatelé často zapírají, mají promyšlenou obhajobu nebo vymyšlené falešné alibi apod. Většinou se doznávají pouze v případech, že existují přesvědčivé důkazy o tom, že spáchali daný trestný čin. U následných výslechů svědků nebo poškozených často dochází k tomu, že si žádají o utajení totožnosti, protože mají strach o své zdraví či život. V dalších etapách vyšetřování se provádí také výslechy osob, které mohou objasnit určitá fakta předcházející loupeži a následující po loupeži. Po výsleších jsou dále prováděny rekognice, expertizy a také jsou provedeny vyšetřovací pokusy a rekonstrukce činu.¹¹³

5.2 Vyšetřování krádeže dle § 205

Způsoby páchaní krádeží jsou velmi různorodé, je to i z důvodu, že pachatelé neustále nacházejí nové možnosti, způsoby a prostředky, kterými se snaží zmocnit cizích věcí. Základním kritériem pro klasifikaci způsobu páchaní je charakter napadeného objektu. Na základě tohoto kritéria rozdělujeme krádeže na skupiny a podskupiny (krádeže vloupáním, kapesní krádeže, krádeže motorových vozidel atd.). Další významné kritérium dělení je vztah pachatele k objektu, ve kterém byla krádež spáchána. Podle tohoto kritéria pak může rozdělit krádeže na ty, které byly spáchány buď vnitřními pachateli, vnějšími pachateli, nebo ve spolupachatelství vnitřního a vnějšího pachatele. Předmět útoku bývá v tomto případě celkem široký okruh věcí. Nejčastěji se však pachatelé zaměřují na peníze, na věci užitkové a na umělecké předměty či starožitnosti. Při následném nakládání s odcizenými předměty bývají pachatelé často lehkomyšní, protože věci ihned spotřebují, užívají je, prodají do zastaváren nebo je někomu darují. Tady poté vzniká možnost, že pachatel bude snáze dopaden.¹¹⁴

¹¹³ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 446 až s. 448.

¹¹⁴ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 450 až s. 453.

Pachatelé při páchání krádeží nejčastěji používají rukavice, aby tak zabránili vzniku stop. Často si také snaží zajistit falešné alibi, které se hlavně opírá o výpovědi rodinných příslušníků nebo kamarádů. Typické stopy, které při krádežích vznikají, jsou stopy materiální, tím se liší od loupeže, kde se vyskytují převážně stopy ve vědomí lidí. U materiálních stop závisí na druhu krádeže, místě popřípadě doby krádeže a třeba i na povětrnostních podmínkách. Tyto stopy se nejčastěji vyskytují u krádeží vloupáním.¹¹⁵ Po stopách se objevují také typické počáteční situace, které mohou být následující:

- „pachatel byl zadržen na místě činu nebo v jeho bezprostřední blízkosti, odcizené věci nebo nástroje použité k vniknutí do objektu má u sebe,
- pachatel byl vyrušen a z místa činu uprchl, odcizené věci nebo použité nástroje k vniknutí do objektu zanechal na místě nebo je má při sobě, popis pachatele je znám,
- pachatel nerušeně čin dokonal a z místa činu se vzdálil, informace směřující k zjištění totožnosti pachatele nejsou k dispozici.“¹¹⁶

Podnětem pro vyšetřování bývají, stejně jako u loupeže, oznámení od poškozeného nebo svědka provedené buď telefonicky či ústně. Po přijetí podnětu k vyšetřování jsou zahájeny počáteční úkony, kdy v tomto stádiu vyšetřování ve většině případů scházejí ucelené informace o pachateli. Posloupnost počátečních úkonů je závislá na době, která uplynula od spáchání trestného činu do doby jeho oznámení. V této fázi se zaměříme na získání identifikačních znaků odcizených věcí, zjištění způsobu páchání, typování podezřelých osob atd. Do počátečních úkonů patří: první zásah, ohledání místa činu, vysvětlení od poškozených osob či svědků a domovní a osobní prohlídka popřípadě prohlídka jiných prostorů. Poté se začnou vytyčovat vyšetřovací verze: k faktu, zda se skutek stal, ke způsobu páchání a motivu krádeže a k okruhu možných pachatelů. Při plánování a organizaci vyšetřování krádeží se opíráme o skutečnost, že krádeže často jsou páchány sériově a na různých místech. Samotný plán vyšetřování se tvoří v úzké součinnosti s operativně pátracími orgány a někdy i za spoluúčasti služeb policie, celníků a dalších spolupracujících subjektů.

---

¹¹⁵ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 453.

¹¹⁶ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 453.

Po vytyčení verzí a naplánování vyšetřování se provádí ještě následné úkony, kam patří: výslech obviněného, výslech svědků, expertizy, rekognice a vyšetřovací pokus.¹¹⁷

5.3 Polořízený rozhovor s příslušníkem Policie ČR

5.3.1 Průběh vyšetřování krádeže vloupáním např. do vozidla¹¹⁸

Krádež vloupáním je zpravidla oznámena na linku 158, kdy oznamovatel sdělí operačnímu důstojníkovi všechny potřebné informace a to: čas, kdy se krádež přibližně stala a místo krádeže. Operační důstojník tyto skutečnosti předá určitému článku policie, který se touto skutečností začíná zabývat. Poté vyjede na místo dozorčí služba s pomocníkem. Při příjezdu na místo se spojí s oznamovatelem, který hlídce uvede skutečnosti k celému incidentu. Tímto se zpravidla zabývá dozorčí služba, kdy pomocník si začíná provádět ohledání místa činu, tím způsobem, že si celé místo vyfotí, v případě stop zajistí stopy (ty buď může zajistit sám, nebo si na místo přivolá kriminálního technika, který mu stopy zajistí). Dále se na místě provede šetření, které spočívá ve vytěžení možných svědků. Vzhledem k místu činu se vytěží obyvatelé nejbližších domů, ulic a okolí. Důležitý je také čas vloupání uvedený oznamovatelem. Pokud ke krádeži vloupáním došlo před několika minutami, přivolá si dozorčí služba na místo hlídkovou službu, která ať pěší či automobilovou hlídkou propátrá okolí. Pátrá zejména po KZO (kriminalisticky zájmových osobách) policie.

Když má policie popis osoby z vytěžení svědků, provede hlídková služba šetření, protože má místní a osobní znalost celého teritoria. Pokud se pachatel vypátrá ihned po vloupání, převezve se na místní oddělení policie, kde je proti němu zahájené zkrácené přípravné řízení. V případě vypátrání i nevypátrání pachatele si dozorčí služba pozve oznamovatele na místní oddělení policie, kde se celá věc sepíše a vloží do systému policie. Dozorčí služba a její pomocník sepisují potřebné dokumenty a formuláře. Takto nabraná věc je následující den předána policistovi z místního oddělení, který má v kompetenci místo, kde se věc stala. Na místě zpravidla provede další šetření. Pokud byly zajištěny stopy, tak čeká na vyjádření od kriminalistických techniků, zda se stopy neshodují s dřívějšími pachateli, které má policie v registru. Z provedeného šetření, ohledání místa činu či zajištěných stop se může podařit policistovi určit pachatele krádeže. Tento pachatel je následně předvolán na místní

¹¹⁷ MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Praha, 2004. s. 454 – 457.

¹¹⁸ Polořízený rozhovor s nstržm. Radkem Kozárkem, příslušníkem hlídkové služby Policie ČR z územního odboru Příbram, ze dne 04. 03. 2013, otázky viz příloha 1.

oddělení policie, kde je k celé věci vyslechnut. Když se pachatel ke krádeži vloupání přizná, začíná se proti němu vést řízení. Následně je celá věc předána místnímu soudu.

Pokud pachatel není zjištěn, oznámí územní policista za měsíc od podání oznámení oznamovateli, že věc je odložena z důvodu nezjištění pachatele.

Policisté, z územního odboru Příbram, se nejčastěji setkávají s pachateli, kteří vymontovávají z pouličních lamp pojistky z porcelánu a jimi pak prohazují skleněnou výplň vozidla. Tento způsob je účinný a udělá menší hluk.

Nejčastěji k této trestné činnosti dochází na Příbrami VII – ulice Kutnohorská, Generála Kholla, Jana Drdy, 28. října. V rámci opatření jsou pro tato místa zesílené hlídky a to i v civilním oblečení a s civilními vozidly.

5.3.2 Průběh vyšetřování loupeže např. loupežné přepadení¹¹⁹

Loupežné přepadení je, stejně jako u předchozího způsobu, zpravidla oznámeno na linku 158 operačnímu důstojníkovi, který od oznamovatele zjistí kdy, kde a jakým způsobem k loupeži došlo. Ihned po oznámení posílá operační důstojník na místo dozorčí službu společně s pomocníkem, vyšetřovatele skupiny kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV), hlídky hlídkové služby, popřípadě hlídky jiného oddělení. Skupina SKPV je nedílnou součástí územního odboru policie Příbram, a na rozdíl od krádeží, má loupež v kompetenci pouze skupina SKPV.

Po příjezdu policejního orgánu se místo uzavře. Technik začne provádět ohledání místa činu, zajišťuje stopy, vyšetřovatel vytěžuje poškozeného a zjištěné skutečnosti předá hlídkám, které propátrají okolí ve snaze vypátrat pachatele. V případě, že hlídka spatří osobu, která odpovídá popisu loupežného přepadení, tak tuto osobu vyzvou dle zákona o Policii ČR, aby hlídku následovala na místní oddělení. Před touto skutečností hlídka u osoby provede bezpečnostní prohlídku, aby u osoby zajistila možnou zbraň – provádí se to z důvodu ochrany policistů. Pokud bylo loupežné přepadení provedeno se zbraní, je možné u osoby zbraň zajistit a následně pomoci při dokazování osobě loupežné přepadení. Na oddělení si osobu převezme vyšetřovatel SKPV, který osobu vyslechne a v případě přiznání zahájí zkrácené přípravné řízení proti osobě. Tato skutečnost se musí ihned ohlásit dosahovému státnímu zástupci. Když bude potřeba, může se osoba umístit do policejní cely. Policie sepisuje různé dokumenty,

---

¹¹⁹ Položený rozhovor s nstržm. Radkem Kozárkem, příslušníkem hlídkové služby Policie ČR z územního odboru Příbram, ze dne 04. 03. 2013, otázky viz příloha 2.

formuláře, výslechy svědků, poškozeného i podezřelého. Podezřelý je v případě přiznání zpravidla převezen k místnímu soudu.

Když pachatel není zadržen na místě nebo poblíž místa činu (nezjištění pachatele), tak si vyšetřovatel znova pozve na oddělení svědky a snaží se zjistit, ať z výslechu či ze zajištěných stop, pachatele.

6 Analýza a rozbor kvantitativních údajů a vyhodnocení

6.1 Kriminalita na Příbramsku za rok 2009

Z vyhodnocení nápadu a objasněnosti trestné činnosti za rok 2009 Územního odboru Policie ČR v Příbrami vyplývá, že oproti roku 2008 došlo ke snížení nápadu trestných činů o 842 případů, což činí celkový pokles kriminality o 27 %¹²⁰. V roce 2009 bylo celkem zaznamenáno 4 031 trestných činů, z toho jich bylo objasněno 1 134. Objasněnost v roce 2009 činí 28 %. Můžeme tak sledovat vyšší objasněnost při menším počtu případů. V roce 2008, kdy bylo případů o 27 % více, byla objasněnost o 5 % nižší. Lze tedy usuzovat, že menší počet případů vede částečně k větší objasněnosti. Z hlediska kapacitních stavů PČR dochází s menším počtem případů k větší efektivitě, protože se lépe využívají lidské i technické kapacity. Toto se koneckonců potvrzuje i v dalších letech.

Trvale největším problémem je majetková trestná činnost. V tomto roce bylo zjištěno celkem 1 749 majetkových trestných činů. Z daného počtu bylo objasněno celkem 99 případů, což činí 6 %. Toto zcela nepochybně nízké číslo svědčí o tom, že krádeže se nedaří efektivně postihovat. Je to především kvůli nedostatku důkazů či svědků. Ke zlepšení by mohla vést například prevence a také větší opatrnost občanů, což je patrné zejména ze skladby krádeží. U krádeží prostých jsou totiž nejčastěji páchaným skutkem krádeže věcí z automobilů, kterých bylo 836, a také krádeže automobilů, s počtem 162. U krádeží věcí z automobilů došlo k objasnění pouze u 22 případů. Na páchání této trestné činnosti se podílejí jak recidivisté, v 19 případech, tak i mladiství, a to u 2 případů. Alarmující je nulová objasněnost kapesních krádeží, kterých bylo nahlášeno celkem 38. Je to hlavně z důvodu, že okradený mnohdy ani neví, že byl okraden a zjistí to až např. doma, když potřebuje peněženku na zaplacení atd. Poškozený tedy nemá možnost podat Policii ČR o pachateli jakékoliv informace. Můžeme předpokládat, že kapesních krádeží se za rok stane mnohem více, ale často nemusí dojít k nahlášení události. Svoji roli by zde měla opět hrát prevence a také kvalitní kamerový systém nebo ostraha v nákupních centrech.

Krádeží vloupáním bylo zjištěno 380 případů a největší podíl, asi 42 %, zde mají krádeže vloupáním do víkendových chat – 159 případů. V tomto případě došlo k objasnění u 15 případů. Pachatelé si víkendové chaty vybírají hlavně z důvodu, že se v nich přes týden nikdo nenachází. Velmi často se tyto chaty nacházejí v chatové

---

¹²⁰ Údaj zaokrouhlený na celá procenta, matematicky.

oblasti a nejsou tak dobře zabezpečeny jako např. rodinné domy. Pro pachatele je tedy velmi snadné se do chat jednoduše a bez povšimnutí dostat.

V tomto roce byla ve 150 případech spáchaná násilná trestná činnost, z toho bylo objasněno celkem 67 násilných trestných činů. Objasněnost dosahuje 45 %. U objasněných násilných činů bylo ve třetině případů zjištěno, že byly páčány recidivisty, a v jedné desetině mladistvými. Vysoká recidiva u těchto činů svědčí o chybě v systému trestání, který se zdá být mírný a zároveň i neefektivní. Posunem v této oblasti by mohlo být zavedení elektronických monitorovacích náramků. V násilné trestné činnosti vede z jedné třetiny úmyslné ublížení na zdraví a loupeže, následuje nebezpečné vyhrožování, vydírání a v počtu dvou také vraždy. Pozitivním faktem je, že obě vraždy byly objasněny a vysoká je i objasněnost v oblasti vydírání (75 %) i nebezpečného vyhrožování (59 %).

Z celkového přehledu za rok 2009 jsou zajímavá čísla v kolonce recidivistů. Na celkové kriminalitě se podílejí více než třetinovým dílem. Z objasněných 1 134 případů bylo 391 spáchano právě recidivisty. Při určování podílu vycházíme záměrně z počtu objasněných případů jako ze základu. Je to z důvodu, že u neobjasněných nevíme žádné podrobnosti o pachatelích a poměr by tam byl zavádějící. U objasněných případů byli pachatelé mladiství, tedy ve věku 15 až 17 let ve 43 případech, tedy asi 4 %, v některých případech je jejich podíl ale vyšší – u násilných trestných činů asi sedmina, u krádeží vloupáním desetina, u objasněných loupeží dokonce třetina.

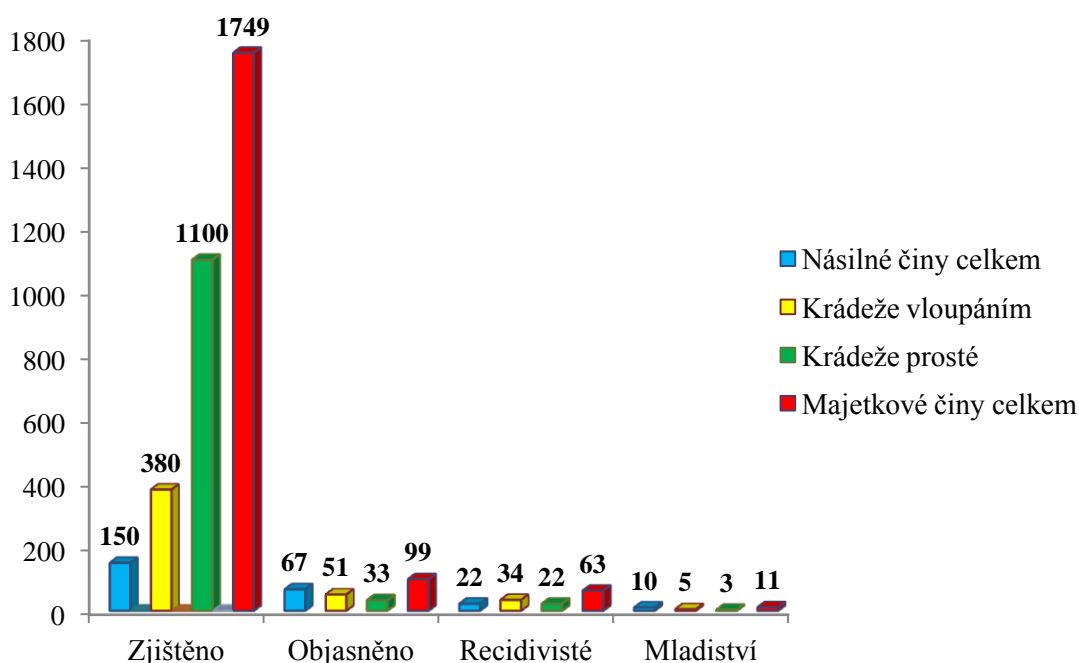
Tabulka č. 1: Kriminalita na Příbramsku - rok 2009¹²¹

Kriminalita na Příbramsku - rok 2009				
Název TČ	Zjištěno	Objasněno	Recidivisté	Mladiství
Vraždy celkem	2	2	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	54	20	7	3
Vydírání	20	15	7	1
Nebezpečné vyhrožování	22	13	2	1
Loupeže	52	17	6	5
Násilné činy celkem	150	67	22	10
Krádeže vloupáním do obchodu	87	19	16	2
Krádeže vloupáním do restaurací	47	6	0	0
Krádeže vloupání do víkendových chat	159	15	9	1
Vloupání do bytů	16	4	0	0
Krádeže vloupáním do rodinných domů	71	7	9	2

¹²¹ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, *Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram*. 2010.

Krádeže vloupáním celkem	380	51	34	5
Krádeže kapesní	38	0	0	0
Krádeže motorových vozidel dvoustopých	162	8	3	1
Krádeže věcí z automobilů	836	22	19	2
Krádeže jednostopých vozidel	9	0	0	0
Krádeže jízdních kol	35	3	0	0
Krádeže součástí z vozidel	20	0	0	0
Krádeže prosté celkem	1100	33	22	3
Poškození cizí věci	269	15	7	3
Majetkové činy celkem	1749	99	63	11

Graf č. 1: Kriminalita na Příbramsku - rok 2009¹²²

6.2 Kriminalita na Příbramsku za rok 2010

Rok 2010, stejně jako rok 2009, přinesl pokles kriminality skoro ve většině oblastí. V roce 2010 bylo na Příbramsku spácháno celkem 3 801 trestných činů, tj. oproti roku 2009 pokles o 230 činů. Rozdíl mezi celkovou kriminalitou v roce 2009 a 2010 je tedy 6 %, vzhledem k roku 2008 je pokles dokonce 22 %. Bezpečnost v Příbrami se tedy zlepšila. Oproti rokům 2008 i 2009 se zvýšila také objasňenost, která činí 31 %. Klesl i poměr případů spáchaných recidivisty. V roce 2009 recidivisté spáchali 391 trestných činů. Rok 2010 přinesl pokles o 71 případů, což činí pokles

¹²² Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram. 2010.

o 6 %, takže podíl recidivistů na trestné činnosti činil 28 %. Podíl mladistvých zůstává na stejné hodnotě, tedy 4 % z objasněných činů.

U majetkové trestné činnosti byla zaznamenána klesající tendence. Celkem bylo spácháno 1 501 případů, jde tak o pokles oproti roku 2009 o 248 činů, objasněno bylo 113 případů. I když v tomto případě objasněnost stoupla na 8 %, stále zůstává relativně nízká. Největším problémem zůstává stále krádež věcí z automobilů, ačkoliv oproti roku 2009 bylo těchto událostí o téměř dvě stě méně. Tato trestná činnost tak stále nejvíce trápí jak Policii, tak obyvatele. „Ve spolupráci s Městskou policií Příbram byla přijata i nová preventivní opatření, jedná se o letáček s názvem „Zpráva policisty/strážníka“, ze kterého se občan dozví, že jeho vozidlo bylo kontrolováno a v jakém stavu se automobil nacházel. Policisté se strážníky při svých pochůzkách dávají tak pozor na majetek občanů v rámci zvýšení preventivních kontrol.“¹²³ Asi o čtvrtinu poklesl i počet krádeží dvoustopých motorových vozidel a navíc zde stoupla objasněnost z 5 % v roce 2009 na 12 % v roce 2010.

Ke zvýšení však došlo u krádeží kapesních. V roce 2010 jich bylo spácháno celkem 44, což je nárůst o téměř o 16 %, přičemž opět nebyla ani jedna z nich objasněna. Nárůst je i krádeží součástek z vozidel a to o 31 případů, celkem bylo zjištěno v tomto roce 51 případů a k objasnění došlo u 6 případů. U krádeží vloupáním opět dominují krádeže vloupáním do víkendových chat s celkovým počtem 142 případů, z toho jich bylo objasněno 28, alarmující nárůst zaznamenáváme u vloupání do bytů. V roce 2009 jich bylo spácháno pouhých 16 a v roce 2010 byla tato trestná činnost spáchaná ve 42 případech, což je neuvěřitelný nárůst o 150 %, zatímco počet vyloupených rodinných domů zůstává zhruba stejný. Objasněnost vloupání do bytů v roce 2010 byla asi osminová.

U násilných činů je značný pokles. Celkem bylo spácháno o 38 případů méně. Loupeží bylo spácháno celkem 26, tedy polovina ve vztahu k roku 2009, ale klesla také jejich objasněnost, z 33 % na 23 %. Jediný nárůst v této oblasti je u nebezpečného vyhrožování. Zde bylo spácháno o 6 případů více než v roce 2009. Zároveň narostla u této trestné činnosti objasněnost, a to velmi výrazně – z 59 na 93 %. U vydírání se dokonce podařila 100 % objasněnost, stejně jako u vražd, které byly spáchány také dvě, podobně jako v roce 2009.

---

¹²³ SCHINDLOVÁ, M. *Kriminalita na Příbramsku v roce 2010*. Policie České republiky – Územní odbor Příbram, preventivní informační skupina. 2011.

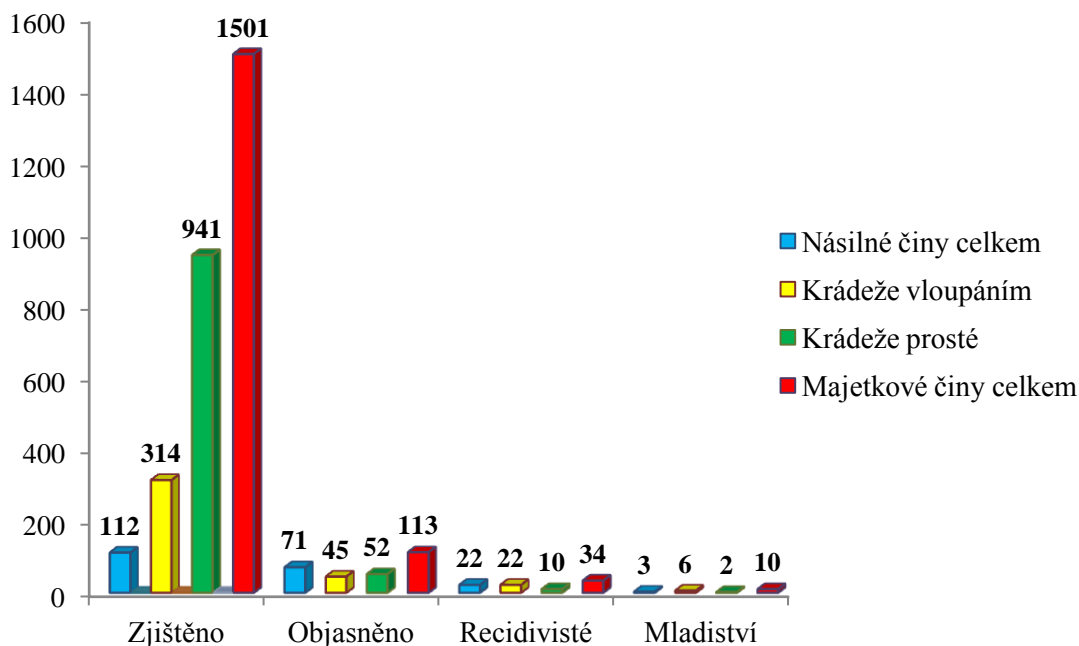
Podíl mladistvých na páčání kriminality se celkové moc nemění. U krádeží prostých dokonce jejich podíl klesá z 9 % na 4 %. U krádeží klesá také podíl recidivistů, a to o desítky procent, ale v násilných trestných činech je jejich zastoupení stále asi třetinové.

Tabulka č. 2: Kriminalita na Příbramsku - rok 2010¹²⁴

Kriminalita na Příbramsku - rok 2010				
Název TČ	Zjištěno	Objasněno	Recidivisté	Mladiství
Vraždy celkem	2	2	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	46	27	7	2
Vydírání	10	10	6	0
Nebezpečné vyhrožování	28	26	5	0
Loupeže	26	6	4	1
Násilné činy celkem	112	71	22	3
Krádeže vloupáním do obchodu	35	6	3	0
Krádeže vloupáním do restaurací	26	3	1	2
Krádeže vloupání do víkendových chat	142	28	16	4
Vloupání do bytů	42	5	1	0
Krádeže vloupáním do rodinných domů	69	3	1	0
Krádeže vloupáním celkem	314	45	22	6
Krádeže kapesní	44	0	0	0
Krádeže motorových vozidel dvoustopých	125	16	2	1
Krádeže věcí z automobilů	639	31	7	1
Krádeže jednostopých vozidel	7	2	1	0
Krádeže jízdních kol	75	1	0	0
Krádeže součástí z vozidel	51	2	0	0
Krádeže prosté celkem	941	52	10	2
Poškození cizí věci	246	16	2	2
Majetkové činy celkem	1501	113	34	10

¹²⁴ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, *Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram*. 2010.

Graf č. 2: Kriminalita na Příbramsku - rok 2010¹²⁵

6.3 Kriminalita na Příbramsku za rok 2011

Stejně jako tomu bylo v roce 2010, tak i v tomto roce byl zaznamenán pokles trestných činů ve většině oblastí. Tento rok bylo spácháno celkem 3 665 trestných činů, tj. o 136 činů méně než v roce 2010. „Za posledních pět let se tak podařilo výrazně snížit trestnou činnost, v roce 2007 totiž příbramská policie řešila téměř 5 tisíc trestných činů (přesně to bylo celkem 4 948 činů).“¹²⁶ Velice příznivě vyznívá pokles v procentech, oproti roku 2007 se jedná o pokles 26 %, meziročně, tedy vzhledem k roku 2010, činí pokles 4 %. Rok 2011 se tak stává v horizontu čtyř, respektive pěti let, v tomto směru nejúspěšnějším. Celkem se podařilo objasnit 1 096 případů, je to o 66 případů méně než v předešlém roce, nicméně k celkovému poklesu se objasněnost udržela na 30 %. Je tedy srovnatelná s objasněností v roce 2010. V tomto roce se opět snížil počet recidivistů, kteří se dopustili spáchání trestné činnosti. Celkem jich je 230, což je o 90 případů méně než v roce 2010 a reálný pokles činí 7 %. Podíl recidivistů v objasněných trestných činech je tedy 21 %. Pokles je i u mladistvých, kteří v roce 2011 spáchali celkem 27 trestných činů, tedy jejich podíl na celkové kriminalitě je 2 %. Jedná se o pozitivní ukazatel. Můžeme být spojeni s preventivní činností ve školách,

¹²⁵ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram. 2010.

¹²⁶ SCHINDLOVÁ, M. Kriminalita na Příbramsku v roce 2011. Policie České republiky – Územní odbor Příbram, preventivní informační skupina. 20. ledna 2012.

s činností nejrůznějších neziskových organizací ve městě Příbram či vlivem výchovy v rodinách.

U majetkové trestné činnosti došlo opět k poklesu. Celkem bylo spácháno 1 337 případů, tj. o 164 činů méně než v roce 2010, zaznamenáváme pokles o 11 %. Celkem bylo objasněno 118 případů, což znamená o jedno procento vyšší objasněnost oproti roku 2010, tj. 9 %. Jako předchozí roky jsou nejčastější majetkovou trestnou činností krádeže věcí z automobilů. Celkem bylo řešeno 456 případů, ale na rozdíl od minulého roku bylo nahlášeno o 183 případů méně. Svoji roli zde jistě sehrála preventivní činnost. Nepatrný nárůst máme u krádeže vozidel dvoustopých, a to o 5 případů. U krádeží součástek z vozidel došlo k nárůstu o 30 případů, celkem došlo k 81 případům a pouhé 2 případy byly objasněny. Což jistě není přímo úměrné více než polovičnímu nárůstu. U krádeží kapesních došlo k poklesu o 17 případů, ale i tak nebyla ani jedna objasněna. Z dlouhodobého hlediska se tak kapesní krádeže ukazují jako neřešitelný problém nebo špatně řešitelný problém.

Další majetkovou trestnou činností jsou krádeže vloupáním, kde došlo k mírnému nárůstu, asi o 8 %. V roce 2010 jich lidé nahlásili 314, v roce 2011 jich bylo nahlášeno o 24 více, tedy celkem 338. Z celkového počtu nahlášených krádeží vloupáním se policistům podařilo objasnit 50 případů, tedy 15 %, odpovídá to roku 2010. Mírný pokles je v tomto roce zaznamenán u vloupání do chat, v absolutních počtech ze 142 na 129, tedy pokles o 9 %. Podíl těchto činů na celkovém počtu krádeží vloupáním se snížil o 7 %, z původních 45 % v roce 2010 na 38 % v roce 2011. Naopak mírně meziročně narostl počet vloupání do obchodů a do restaurací. Objasněnost vloupání do restaurací výrazně stoupla – zatímco v roce 2010 byly objasněny 3 takové loupeže z 26, tedy asi devítina, o rok později bylo objasněno 8 takových loupeží z celkového počtu 31, tedy zhruba čtvrtina.

Násilná trestná činnost se drží na stejné úrovni, jako v roce 2010. Objasněnost násilných trestných činů však o 11 případů klesla. Objasněnost z roku 2010 byla téměř dvoutřetinová, zatímco v roce 2010 klesla asi o 12 %, tedy úspěšnost kriminalistů je k celkovému počtu asi poloviční. Od dvou předchozích let je pozitivní rozdíl v tom, že tento rok na území Příbramska nebyla spáchána žádná vražda. Nejvíce je zastoupeno úmyslné ublížení na zdraví – 53 případů a 23 případů loupeží. U loupeží došlo k poklesu o 3 případy, u úmyslného ublížení na zdraví došlo k navýšení o 8 případů. Kromě loupeží je objasněnost výrazně horší – u vydírání klesla ze 100 % na 80 %,

u úmyslného ublížení na zdraví z 57 % na 50 % a u nebezpečného vyhrožování z 93 % na 50 %.

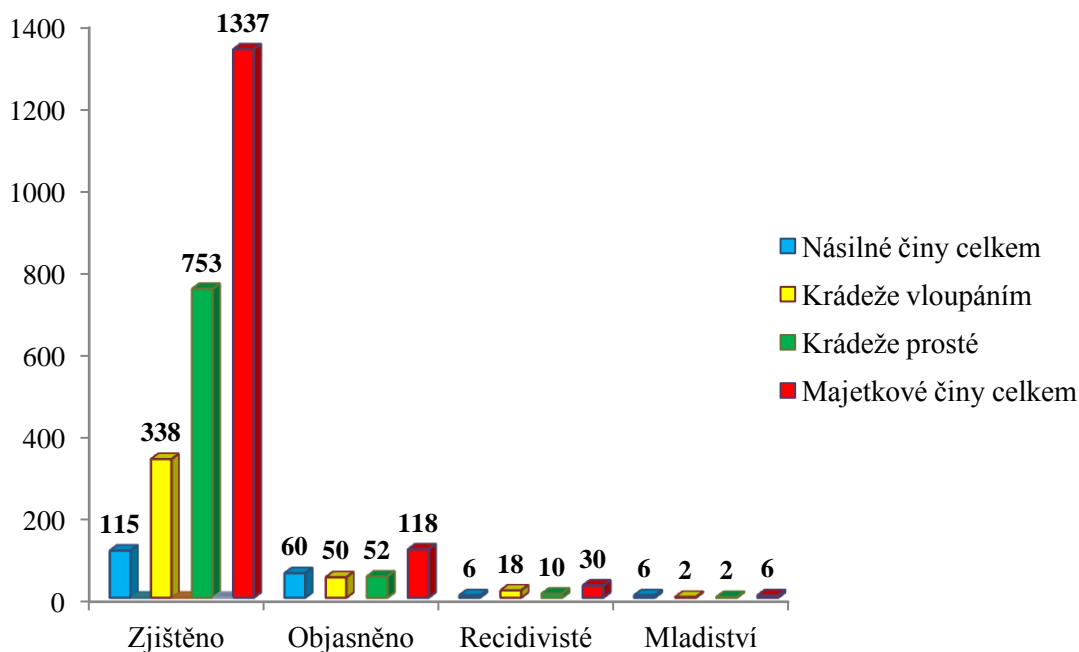
Recidivisté v tomto roce spáchali celkem 30 majetkových trestných činů, jedná se o výrazný pokles zejména oproti roku 2009. Tento trend se potvrzuje i na celkové kriminalitě na Příbramsku, kde klesl podíl recidivistů z 28 % na 21 %. Je to úroveň srovnatelná s rokem 2008. Mladiství od 15 do 17 let spáchali majetkovou trestnou činnost celkem v 6 případech, je to o 4 případy méně než v roce 2010. I u recidivistů, kteří spáchali násilné činy, došlo k poklesu. Celkem spáchali 6 případů. Zde je patrný výrazný pokles asi na čtvrtinu oproti roku 2010. I když celkově kriminalita u mladistvých klesla o polovinu, u násilných trestných činů se celkový počet zvýšil dvojnásobně, ze tří na šest, a podíl mladistvých v objasněných násilných činech tak stoupl ze 4 % na 10 %.

Tabulka č. 3: Kriminalita na Příbramsku - rok 2011¹²⁷

Kriminalita na Příbramsku - rok 2011				
Název TČ	Zjištěno	Objasněno	Recidivisté	Mladiství
Vraždy celkem	0	0	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	54	28	1	2
Vydírání	21	16	0	2
Nebezpečné vyhrožování	17	8	2	0
Loupeže	23	8	3	2
Násilné činy celkem	115	60	6	6
Krádeže vloupáním do obchodu	48	9	3	0
Krádeže vloupáním do restaurací	31	8	3	0
Krádeže vloupání do víkendových chat	129	17	5	0
Vloupání do bytů	30	2	1	2
Krádeže vloupáním do rodinných domů	100	14	6	0
Krádeže vloupáním celkem	338	50	18	2
Krádeže kapesní	27	0	0	0
Krádeže motorových vozidel dvoustopých	130	16	2	1
Krádeže věcí z automobilů	456	31	7	1
Krádeže jednostopých vozidel	6	2	1	0
Krádeže jízdních kol	53	1	0	0
Krádeže součástek z vozidel	81	2	0	0
Krádeže prosté celkem	753	52	10	2
Poškození cizí věci	246	16	2	2
Majetkové činy celkem	1337	118	30	6

¹²⁷ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram. 2010.

Graf č. 3: Kriminalita na Příbramsku - rok 2011¹²⁸

6.4 Kriminalita na Příbramsku za rok 2012

Při vyhodnocování kriminality za rok 2012 na Územním odboru Příbram můžeme zaznamenat vyšší úspěšnost při objasňování trestných činů. Celková kriminalita se ale o 219 trestných činů zvýšila. Celkem došlo k objasnění u 1 255 případů, čímž se objasněnost dostala na rekordních 32 %. Celkem bylo v tomto roce spácháno 3 884 trestných činů. Vzrostl i počet recidivistů, kteří se podíleli na trestných činech, celkem spáchali 263 případů. Je to ale přímo úměrné s celkovým nárůstem trestné činnosti, takže se podíl recidivistů objektivně nezvyšuje, ale zůstává na 21 procentech. U mladistvých došlo k poklesu páchaní trestné činnosti o 5 případů, tedy asi o půl procenta.

Jako předchozí roky se nejvíce na kriminalitě podílí majetková trestná činnost, u které v tomto roce zaznamenáváme stoupající tendenci. Celkem bylo spácháno 1 452 trestných činů. Je to o 115 případů více než v roce 2011, kdy jsme naopak zaznamenali klesající tendenci. Nárůst tak činí asi 9 %. Pozitivum je, že se zvýšila objasněnost o 64 případů. Celkem bylo objasněno 182 majetkových trestných činů. Objasněnost sice vzrostla na 13 %, ale i tak není nárůst objasněnosti dostatečný. Stejně jako každý rok se nejvíce na majetkové trestné činnosti podílí krádeže věcí z automobilů – 532 případů

¹²⁸ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram. 2010.

a z toho 45 případů bylo objasněno. I když se nejedná o lichotivá čísla, vzhledem k předchozím rokům, tak je to pozitivní.

Navýšení došlo i u kapesních krádeží s celkovým počtem 38, tedy stejně jako v roce 2009, ale poprvé od roku 2009 došlo u 3 případů k objasnění, tedy bylo objasněno 8 % těchto činů. Pokles u krádeží prostých je u krádeží motorových vozidel – 105 oproti 130 a u krádeží součástek z vozidel – 75 oproti 81. U těchto trestných činů také výrazně vzrostla úspěšnost při objasňování – u krádeží motorových vozidel asi na pětinu a u krádeže součástek automobilů na desetinu. Celkově se mírně zvýšila objasněnost všech krádeží prostých.

U krádeží vloupáním se počet trestných činů zvýšil o 50 případů. Celkem jich bylo v roce 2012 spácháno 388, tedy dokonce o osm více, než v roce 2009. V porovnání s rokem 2010 se jedná o nárůst dokonce o pětinu. S nárůstem této trestné činnosti se zvýšila i její objasněnost, a to o 3 %. V tomto roce bylo objasněno celkem 71 krádeží vloupáním, což je o 21 případů více než v předešlém roce. O 29 případů se zvýšila krádež vloupáním do rodinných domů (to znamená téměř dvojnásobek ve srovnání s rokem 2010). Celkem jich bylo spácháno celkem 129 a objasněno jich bylo 16, ukazuje se, že opravdu s rostoucím počtem často objasněnost klesá. Krádeže vloupáním do víkendových chat se zvýšilo o 14 případů a k objasnění došlo u 24 případů, objasněnost tedy činí 17 %, skoro o 4 % vzrostla oproti roku 2011. Nepatrný nárůst je i u krádeží vloupáním do restaurací – o 8 případů a u vloupání do bytů – o 4 případy. Ke cti policistům svědčí fakt zvýšené objasněnosti, u vloupání do restaurací z jedné čtvrtiny na jednu třetinu a u vloupání do bytů z patnáctiny na pětinu.

Násilná trestná činnost vzrostla o 31 případů, ze 115 na 146, nárůst o 22 %. Její objasněnost se podařilo zvýšit o 34 případů, nárůst o 13 %. Celkem bylo objasněno 94 násilných trestných činů. Nedošlo k žádné vraždě. Největší podíl na násilných trestných činech má ublížení na zdraví (asi třetina případů) a výrazný podíl nesou opět loupeže (40 případů). Objasněnost loupeží stoupla z jedné třetiny na polovinu, také u ostatních násilných trestných činů došlo k vyšší objasněnosti.

Recidivisté spáchali 17 násilných činů, jedná se oproti roku 2011 k nárůstu o 11 případů, tedy nastalo zvýšení poměru z desetiny na 18 %. U mladistvých k žádné výrazné změně nedošlo, jejich podíl na trestné činnosti zůstává relativně velmi nízký – celkově asi 2 %, v některých případech okolo 3 % (krádeže) či 6 % (násilné trestné činy, zejména ublížení na zdraví). Recidivisté se dopustili celkem 48 majetkových činů,

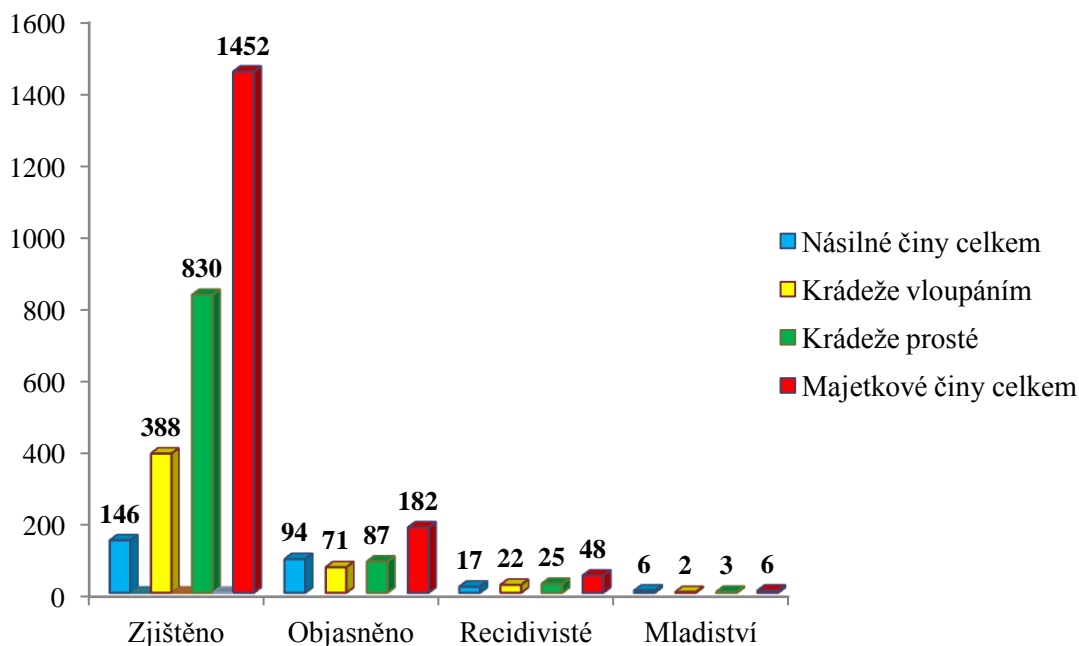
zde je nárůst o 18 případů. V procentuálním vyjádření je to navýšení o 2 % oproti roku 2011.

Tabulka č. 4: Kriminalita na Příbramsku - rok 2012¹²⁹

Kriminalita na Příbramsku - rok 2012				
Název TČ	Zjištěno	Objasněno	Recidivisté	Mladiství
Vraždy celkem	0	0	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	49	31	3	5
Vydírání	23	15	2	0
Nebezpečné vyhrožování	34	28	5	0
Loupeže	40	20	7	1
Násilné činy celkem	146	94	17	6
Krádeže vloupáním do obchodu	45	12	5	0
Krádeže vloupáním do restaurací	37	12	4	1
Krádeže vloupání do víkendových chat	143	24	2	1
Vloupání do bytů	34	7	2	0
Krádeže vloupáním do rodinných domů	129	16	9	0
Krádeže vloupáním celkem	388	71	22	2
Krádeže kapesní	38	3	0	1
Krádeže motorových vozidel dvoustopých	105	22	4	1
Krádeže věcí z automobilů	532	45	15	0
Krádeže jednostopých vozidel	7	1	0	1
Krádeže jízdních kol	75	9	5	0
Krádeže součástek z vozidel	73	7	1	0
Krádeže prosté celkem	830	87	25	3
Poškození cizí věci	234	24	1	1
Majetkové činy celkem	1452	182	48	6

¹²⁹ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram. 2010.

Graf č. 4: Kriminalita na Příbramsku - rok 2012¹³⁰

6.5 Celkové srovnání let 2009 - 2012

Z daných údajů může vyčíst některé zákonitosti za časové období. Umožňuje nám to časová osa, která je dostatečná pro celkové srovnání. Dlouhodobě, kromě roku 2012, dochází ke snižování kriminality na Příbramsku. Vliv na snížení kriminality má jistě několik opatření, která nastala po zveřejnění ne moc lichotivých statistik a přehledů před několika lety. Na zlepšení situace má svůj vliv prevence, počet kamer v městském kamerovém systému, vysoká činnost městských strážníků a PČR a zároveň i jejich součinnost a můžeme sem zařadit i lepší informovanost občanů. Také se daří zvyšovat celkovou objasněnost, i když se míra úspěchů mění v různých letech z jednoho případu na druhý. Ukazuje se, že celkový pokles případů má za následek celkově větší objasněnost, jak již bylo na začátku této kapitoly naznačeno. Můžeme si ale všimnout, že když dochází k výraznému nárůstu objasněnosti u jednoho typu trestné činnosti, dochází pak k poklesu objasněnosti u jiného trestného činu. Je to z důvodu, že policie ČR zaměří své vyšetřování pouze na jeden druh trestné činnosti, kterému věnuje větší pozornost a dalším potom nevěnuje tu samou pozornost, jakou by měla. Největší problém každého roku jsou kapesní krádeže, kde je objasněnosti opravdu

¹³⁰ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram. 2010.

špatná. Znepokojivý je i velký nárůst vloupání do rodinných domů a bytů. Na druhou stranu ale došlo ke zlepšení v oblasti krádeží motorových vozidel a věcí z automobilů. Pozitivní je také nízký a v posledních dvou letech dokonce nulový počet vražd. U násilné trestné činnosti, která je zvláště nebezpečná, je úspěšnost objasňování velmi vysoká. Preventivní činnost se nám odráží také u výrazného poklesu kriminality u mladistvých a i poklesu recidivistů mezi pachatelí, kdy jejich podíl ale stále zůstává pětinnový. Údaje v roce 2012 mohou být pouze určitou výjimkou, ale mohou se stát i začátkem negativního cyklu, kdy může docházet k opětovnému nárůstu kriminality v roce 2013. Příčina by mohla být především v celkově se zhoršující sociální situaci obyvatel nebo v nutných úsporách města či státu, které by se ovšem v bezpečnostní oblasti nemusely vůbec vyplatit. Čísla také ukazují na nárůst vykradených sklepů a dalších společných nebytových prostorů např. kočárkárny aj. To nám ukazuje na rychle rostoucí nárůst krádeží jízdních kol. Pokud by došlo ke srovnání čísel z města Příbram a z okolních obcí, tak dojdeme k závěru, že celkově se posiluje preventivní a represivní opatření ve městě a mají za následek přesun části trestné činnosti do okolních obcí. V menších obcích totiž chybí kamerový systém, místa jsou vzdálená od služeben policie ČR i městské policie a to vede k tomu, že zásah těchto složek nemusí být proveden včas.

Obecně ale můžeme vývoj v posledních letech zhodnotit pozitivně. Je ale patrné, že navýšení policejních kapacit by mohlo vést k ještě větší objasněnosti a tím možná i k poklesu počtu recidivistů, kteří se velmi často na trestné činnosti podílejí. Jejich několikáté dopadení by vedlo k přísnějším trestům a tím pádem by se pak jejich trestná činnost již nemusela opakovat.

Tabulka č. 5: Celková kriminalita na Příbramsku - období 2008 - 2012¹³¹

Celková kriminalita na Příbramsku za období 2008 – 2012				
Období	Zjištěno	Objasněno	Recidivisté	Mladiství
2008	4873	1129	242	96
2009	4031	1134	391	43
2010	3801	1162	320	47
2011	3665	1096	230	27
2012	3884	1255	263	22

¹³¹ Vlastní sestavení dle SCHINDLOVÉ, M. *PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, preventivní informační skupina Příbram*. 2010.

Závěr

Vytyčené cíle, které byly stanoveny na začátku bakalářské práce, se podařilo úspěšně splnit. V první řadě byla shrnuta historicky platná právní úprava trestního práva, a jak se v jednotlivých zákonech měnily dvě formy protiprávního jednání uvedené v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. pod § 205 krádež a § 173 loupež. Poté byla za pomoci zákoníku a odborné literatury obecně definována majetková a násilná trestná činnost se zaměřením na dva vybrané trestné činy, což je u majetkové trestné činnosti krádež § 205 a u násilné trestné činnosti loupež § 173. Stěžejní je analýza statistických údajů o kriminalitě na Příbramsku, která ukazuje na dlouholetý pokles kriminality v této oblasti. Pouze během roku 2012 přibylo některých trestných činů, ale i přesto se dlouhodobě daří počty případů snižovat a v mnoha oblastech také zvyšovat jejich objasněnost. Svoji roli v rámci boji s kriminalitou sehrála i dobrá preventivní činnost města, byly spuštěny některé preventivní programy, na které město získalo prostředky z EU nebo z fondů Ministerstva vnitra ČR.

Bakalářská práce dospěla k závěru, že problémem je také samotný stav společnosti, lhostejnost lidí a velká anonymita mezi občany. Lidé si málo všímají dění kolem sebe, nechtějí se zapojovat a v mnoha případech například váhají s přivoláním policistů či strážníků z důvodu, že mají o sebe strach. To se ukazuje například na nelichotivých číslech, která se týkají počtu vykradených společných částí bytových domů, tj. kočárkáren, sklepů apod. Vzhledem k velkému počtu obchodů a nákupních oblastí je častým problémem kapesní krádež, kde je navíc absolutně minimální objasněnost. Ve skutečnosti může být daných krádeží ještě více, jelikož často zůstanou nehlášeny.

Zpracované téma se ukázalo jako velmi praktické a aktuální. Pokud bychom se měli zamyslet nad možnými preventivními opatřeními, pak je nutné brát v potaz současnou ekonomickou situaci, která omezuje nejen veřejnou správu, ale i soukromý sektor v investicích. Kamerový systém je jistě účinným pomocníkem při postihu trestné činnosti, kdy je možné natočit obličej pachatele nebo můžeme pomocí kamer pachatele sledovat v průběhu páchaní trestného činu a včas zasáhnout. S rozšířením kamerového systému jsou spojeny nejen nemalé finanční náklady, ale také často zmiňovaný zásah do soukromí občanů. Problém je, že lidé kamery tolik nevnímají, i když jsou prostřednictvím nich hlídání a také chránění, tak stále nemusí mít pocit bezpečí. V prevenci se totiž nejedná pouze o objektivní stránku, ale také je důležitá subjektivní stránka, tedy pocit bezpečí každého jednotlivce.

Bylo by dobré, aby se počet policistů a strážníků v následujícím období zvýšil. Samozřejmě ani zde to není opatření bez nákladů, ale pokud lidé vidí strážníky či policisty, jak hlídkují, chodí ulicemi, tak mají pocit většího bezpečí. Velké pozitivum zajišťují zkušení strážníci městské policie či policisté hlídkové služby, kteří znají dokonale každý kout města a často i jeho obyvatele, riziková místa či známé pachatele a mohou tedy být velmi užiteční v rámci prevence a i během případného zásahu. Tady vidíme i rozdíl mezi veřejnou sférou, která by měla více spoléhat na fyzickou prevenci, a soukromou sférou, tedy například hypermarketem, kde by zabezpečení mělo mít formu především kamerového systému či jiných zabezpečovacích technických prostředků, například detekčních rámců.

Z hlediska návrhu preventivních opatření bychom se měli hlavně zaměřit na oblast Příbram VII, kde se kriminalita vyskytuje nejčastěji. V dané lokalitě se nachází základní škola se školkou, náměstí, bary, hospody, restaurace i obchody, včetně klenotnictví, zimní i plavecký stadion či státní archiv. Jedná se o jedno z největších sídlišť v Příbrami s velkým množstvím parkovacích ploch. V této lokalitě dochází k četnému vykrádání společných domovních prostor a automobilů, ke krádežím věcí z automobilů, k vandalství na dopravním značení i soukromém majetku (sprejerství) a výjimkou nemusí být ani loupežná přepadení osob. Vzhledem k charakteru této oblasti by MěÚ Příbram měl navrhnout lepší veřejné osvětlení, zejména v ulicích, kterými se prochází mezi jednotlivými bloky domů, také je absolutně neosvětlené parkoviště u zimního stadionu. Také by bylo vhodné, aby v pátečních a sobotních večerních a nočních hodinách byly zde posíleny hlídky strážníků a policistů, a to jak vzhledem k možnému výtržnictví a vandalismu, tak vzhledem k možnosti přepadení osob či vykrádání zaparkovaných vozidel. Rozšíření kamerového systému v této lokalitě není prioritní, jelikož základní škola má svůj kamerový systém a náměstí 17. listopadu je také dostatečně sledováno kamerami městského monitorovacího systému.

Pozitivním jevem, při zpracování bakalářské práce, bylo zjištění nízké kriminality mladistvých, na což má určitě vliv nejen výchova v rodinách či školách, ale i větší množství nabízených volnočasových aktivit a programů pro mladistvé, které napomáhají předcházet kriminalitě. V rámci prevence kriminality u mladistvých vznikají v Příbrami různé programy, například v roce 2012 se jednalo o projekt SDÍLENÍ, který byl zaměřený na komplexní práci s rodinami, u nichž je riziko výskytu kriminálního chování u jejich členů.

Současný trestní zákoník č. 40/2009 Sb., ve srovnání s dřívější právní úpravou, přinesl některé změny u vybraných dvou forem protiprávního jednání, krádeže § 205 a loupeže § 173. Nově se u trestného činu krádeže dle § 205 v odst. 2 objevila recidiva, což je v dnešní době jistě užitečné, už jen z důvodu, že většinou se trestných činů dopouštějí právě recidivisté. Dále zde byl vložen odst. 3, který sankcionuje způsobenou škodu ve větším rozsahu trestem odnětí svobody nebo peněžitým trestem a v odst. 6 je stanoveno, že i příprava je trestná. Trestný čin loupeže dle § 173 prošel změnou převážně v trestech odnětí svobody – snížení trestu v odst. 1 na 2 léta a ke zvýšení trestu v odst. 4 až na 18 let. Poté byl vložen odst. 3, kde bude pachatel potrestán, pokud způsobí škodu velkého rozsahu a odst. 5, který stanovuje, že příprava je trestná. Současná právní úprava, pro tyto vybrané trestné činy, se tedy jeví jako dostačující a nepotřebuje projít žádnými zásadními změnami.

Toto téma by si jistě zasloužilo ještě více pozornosti. Zajímavé bude sledovat další vývoj, zejména ve vztahu k provedené amnestii z počátku tohoto roku a zajímavé by mohlo být také kvantitativní srovnání Příbrami s jinými městy či kompletní srovnání kriminality dle okresů či krajů napříč Českou republikou. To už by však mohlo být tématem jiné bakalářské, diplomové či disertační práce.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HOLCR, K. A KOL. Kriminologie. Praha: Leges, 2009. 190 s. ISBN 978-80-87212-27-1.
2. JELÍNEK, J., a KOL. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2009. 1216 s. ISBN 978-80-87212-22-6.
3. KUČEROVÁ H., HROZINKOVÁ E. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 2. Vydání. Praha: Leges s. r. o., 2009. 503 s. ISBN 978-80-87212-94-3.
4. KUCHTA, J., VÁLKOVÁ, H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha: C. H. Beck, 2005. 544 s. ISBN 80-7179-813-4.
5. KULÍK, J., a KOL. *Dějiny československého práva 1945-1989*. Praha: Auditorium, 2011. 426 s. ISBN 978-80-87284-17-9.
6. KULÍK, J., a KOL. *Vývoj česko-slovenského práva*. Praha: Linde a. s., 2009. 727 s. ISBN 978-80-7201-741-6.
7. MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. 2. Přepřacované vydání. Praha: C. H. Beck, 2004. 583 s. ISBN 80-7179-878-9.
8. NOVOTNÝ, F. A KOL. *Trestní právo hmotné*. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o., 2004. 310 s. ISBN 80-86473-67-8.
9. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a KOL. *Kriminologie*. Praha: Eurotex Bohemia s. r. o. 2001. 419 s. ISBN 801-86432-08-4.
10. STRAUS, J., NĚMEC, M., A KOL. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1.
11. SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o., 2012. 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.
12. ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník I. Obecná část (§1 – 139)*. 2. rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 3632 s. ISBN 978-80-7400-428-5.
13. ŠÁMAL, P. A KOL. *Trestní zákoník II. Zvláštní část (§140 – 421)*. 2. rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 3632 s. ISBN 978-80-7400-428-5.

Elektronické zdroje

1. GRIVNA, T. Trestní právo. In Bobek, M., Molek, P., Šimíček, V. (eds.) *Komunistické právo v Československu, kapitoly z dějin bezpráví* [online]. 2009 [cit. 15. 11. 2012]. Dostupné z WWW:

- <http://www.komunistickepravo.cz/kapitoly/19_553-581_komunistickepravo-cz_Grivna_Trestni-pravo.pdf> .
2. INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI. *Výzkum trestného činu loupeže v Praze* [online]. 2005 [cit. 3. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.ok.cz/iksp/docs/319.pdf>>.
  3. PRÁVO, SLUŽBY PRO PRÁVNÍKY. *Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2004, sp. Zn. 11 Tdo 40/2004* [online]. 2004 [cit. 15. 12. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://pravo4u.cz/judikatura/nejvyssi-soud-cr/11-tdo-40-2004/>>.
  4. PRŮVODCE FINANČNÍM SVĚTEM. *Trestné činy proti majetku* [online]. 2011 [cit. 25. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/trestne-ciny-proti-majetku-kradez-a-zpronevera/>>.
  5. ŠTÁBLOVÁ, R. *Kriminologie: studijní text* [online]. 2008 [cit. 13. 12. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.vsrr.cz/kestazeni/predmety/kriminologie.pdf>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součástí pořádku České republiky č. 2 ze dne 16. 12. 1992. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, 17-23 s.
2. ČESKO. Zákon č. 11 ze dne 28. října 1918 o zřízení samostatného státu československého [online]. 2005 [cit. 15. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://spcp.prf.cuni.cz/lex/11-18.htm>>.
3. ČESKO. Zákon č. 140 ze dne 29. listopadu 1961 trestní zákon. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1961, částka 65, 466-508 s.
4. ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, česká a slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, 810-826 s.
5. ČESKO. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003 o soudnictví ve věcech mládeže. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 79, 4030-4052 s.
6. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, 354-464 s. ISSN 1211-1244.
7. ČESKO. Zákon č. 86 ze dne 12. července 1950 trestní zákon. In *Sbírka zákonů, republika Československá*. 1950, částka 39, 213-263 s.
8. RAKOUSKO UHERKO. Zákon č. 117 z roku 1852 o zločinech, přečinech a přestupcích [online]. 2005 [cit. 26. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.dankl.cz/Show.aspx?ID=1661&AspxAutoDetectCookieSupport=1>>.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity i následující materiály:

- SCHINDLOVÁ, M. *Kriminalita na Příbramsku v roce 2011*. Policie České republiky – Územní odbor Příbram, preventivní informační skupina.
- Položený rozhovor s nstržm. Radkem Kozárkem, příslušníkem hlídkové služby Policie ČR z územního odboru Příbram, ze dne 04. 03. 2013.

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Kriminalita na Příbramsku - rok 2009	44
Tabulka č. 2: Kriminalita na Příbramsku - rok 2010	47
Tabulka č. 3: Kriminalita na Příbramsku - rok 2011	50
Tabulka č. 4: Kriminalita na Příbramsku - rok 2012	53
Tabulka č. 5: Celková kriminalita na Příbramsku - období 2008 - 2012.....	55

Seznam grafů

Graf č. 1: Kriminalita na Příbramsku - rok 2009	45
Graf č. 2: Kriminalita na Příbramsku - rok 2010	48
Graf č. 3: Kriminalita na Příbramsku - rok 2011	51
Graf č. 4: Kriminalita na Příbramsku - rok 2012	54

Přílohy

- I. otázky k rozhovoru s příslušníkem Policie ČR, vyšetřování krádeže
- II. otázky k rozhovoru s příslušníkem Policie ČR, vyšetřování loupeže

Příloha I. Otázky k rozhovoru s příslušníkem PČR, vyšetřování krádeže

Tazatel: Co je podnětem pro zahájení vyšetřování krádeže vloupáním?

Respondent:

Tazatel: Jak následně postupuje policejní orgán?

Respondent:

Tazatel: Jaký je postup při pátrání po pachateli?

Respondent:

Tazatel: Co se děje s oznámenou věcí, když pachatel není zjištěn?

Respondent:

Tazatel: Jaký je postup při určení pachatele krádeže vloupáním po vyhodnocení stop a dalšího výtěžení svědků?

Respondent:

Tazatel: Kde ve městě Příbram dochází nejčastěji ke krádežím vloupáním do vozidel? Jsou pro tato místa zavedena nějaká opatření?

Respondent:

Tazatel: Jakým způsobem se pachatelé na Příbramsku dopouští krádeže vloupáním do vozidla?

Respondent:

Příloha II. Otázky k rozhovoru s příslušníkem PČR, vyšetřování loupeže

Tazatel: Podnět pro zahájení vyšetřování loupeží je stejný jako u krádeží?

Respondent:

Tazatel: Koho, po oznámení loupeže, vysílá na místo operační důstojník?

Respondent:

Tazatel: Sídlí skupina SKPV na územním odboru Příbram?

Respondent:

Tazatel: Jak následně postupuje policejní orgán při příjezdu na místo?

Respondent:

Tazatel: Jaký je postup, pokud je pachatel dopaden?

Respondent:

Tazatel: Co převážně zajímá policii u loupežného přepadení? Jaký je nejčastější způsob páchaní?

Respondent:

Tazatel: Co se děje s oznámenou věcí, když pachatel není zadržen?

Respondent:

Tazatel: Kde ve městě Příbram dochází nejčastěji k loupežnému přepadení?

Respondent: